

Cluster SMEs

รายงานการศึกษา

เครือข่ายวิสาหกิจ

อุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

สำนักงาน

ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม กรกฎาคม 2551

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	เครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด	1-8
	<ul style="list-style-type: none">■ ภาพรวมของเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด 1■ การประเมินปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรม ผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด 4■ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors) ของการพัฒนา เครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด 8	
บทที่ 2	แผนภาพเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด	9-10
บทที่ 3	แผนปฏิบัติการส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและ ผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด	11-53
	<ul style="list-style-type: none">■ แผนปฏิบัติการส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สด และผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด 11■ โครงการนำร่องของจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด 19	

บทที่ 1

เครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป

จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

1. ภาพรวมของเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม อุดมสมบูรณ์ไปด้วยผลไม้ และผักนานาชนิด มีให้บริโภคกันอยู่เกือบตลอดปี ผลไม้ที่สำคัญของไทยได้แก่ สับปะรด ฝรั่ง กระท้อน มะม่วง ทุเรียน ส้มโอ กล้วย ลิ้นจี่ ลำไย มังคุด เงาะ พุทรา ส้ม มะนาว ทุเรียน ขนุน มะละกอ ผลไม้เหล่านี้จะมีระยะเวลาออกสู่ตลาดสับเปลี่ยนตลอดทั้งปี ซึ่งในปี พ.ศ. 2547 ที่ผ่านมา ประเทศไทยมีการส่งออกผักและผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็ง และแห้ง มีมูลค่าถึง 420.74 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.54 เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2546 โดยตลาดส่งออกที่มีอัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น คือ ญี่ปุ่น จีน อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกา และ เนเธอร์แลนด์ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.12, 6.38, 74.27, 25.01 และ 88.70 ตามลำดับ ผลไม้ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ ลำไยสด ร้อยละ 35.78 ทุเรียน ร้อยละ 29.26 ลิ้นจี่ ร้อยละ 30.01 และมังคุด ร้อยละ 54.40 และประเทศไทยมีเป้าหมายการส่งออกในปี พ.ศ. 2548 มีมูลค่าถึง 546.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งจะขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 (9 มีนาคม 2548, เข้าถึงได้จาก <http://www.dtn.moc.go.th>)

ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ที่มีผลผลิตผลไม้ส่งออกสู่ตลาดมากเป็นอันดับต้น ๆ ของประเทศ เนื่องจากมีสภาพพื้นที่และภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการผลิตผลไม้หลากหลายชนิด อาทิ มีพื้นที่เพาะปลูกทุเรียน 436,255 ไร่ ให้ผลผลิต 550,000 ตันต่อปี มีพื้นที่เพาะปลูกมังคุด 118,001 ไร่ ให้ผลผลิต 72,268 ตันต่อปี มีพื้นที่เพาะปลูกเงาะ 294,996 ไร่ ให้ผลผลิต 359,515 ตันต่อปี เป็นต้น (9 มีนาคม 2548, เข้าถึงได้จาก <http://www.dtn.moc.go.th>) ผลผลิตที่ออกสู่ตลาดนี้มีทั้งที่เป็นผลไม้สดและผลไม้แปรรูป โดยในปี พ.ศ. 2547 มียอดการส่งออกผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็งและแห้ง 591,333 ตัน เป็นมูลค่า 9,779.8 ล้านบาท และมียอดการส่งออกผลไม้กระป๋องและแปรรูป 975,513 ตัน เป็นมูลค่า 31,3719.5 ล้านบาท (9 มีนาคม 2548, เข้าถึงได้จาก <http://www.ops2.moc.go.th>) ซึ่งการนำผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูป จะช่วยป้องกันการล้นตลาดของผลผลิต ช่วยรักษาระดับราคาผลผลิต ไม้ให้ตกต่ำ ปัจจุบันการใช้ผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูปเป็นที่ยอมรับมากขึ้น มีการนำผลไม้มาทำการแปรรูปในหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การทอด การอบ การกวน การดอง การแช่ อิม ทำเครื่องดื่ม ทำแยม ทำเยลลี่ หรือแปรรูปเป็นขนมขบเคี้ยวต่าง ๆ ทำให้สามารถขยายตลาด

การค้าไปได้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ช่วยเพิ่มพูนรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการแปรรูปได้เป็นอย่างดี

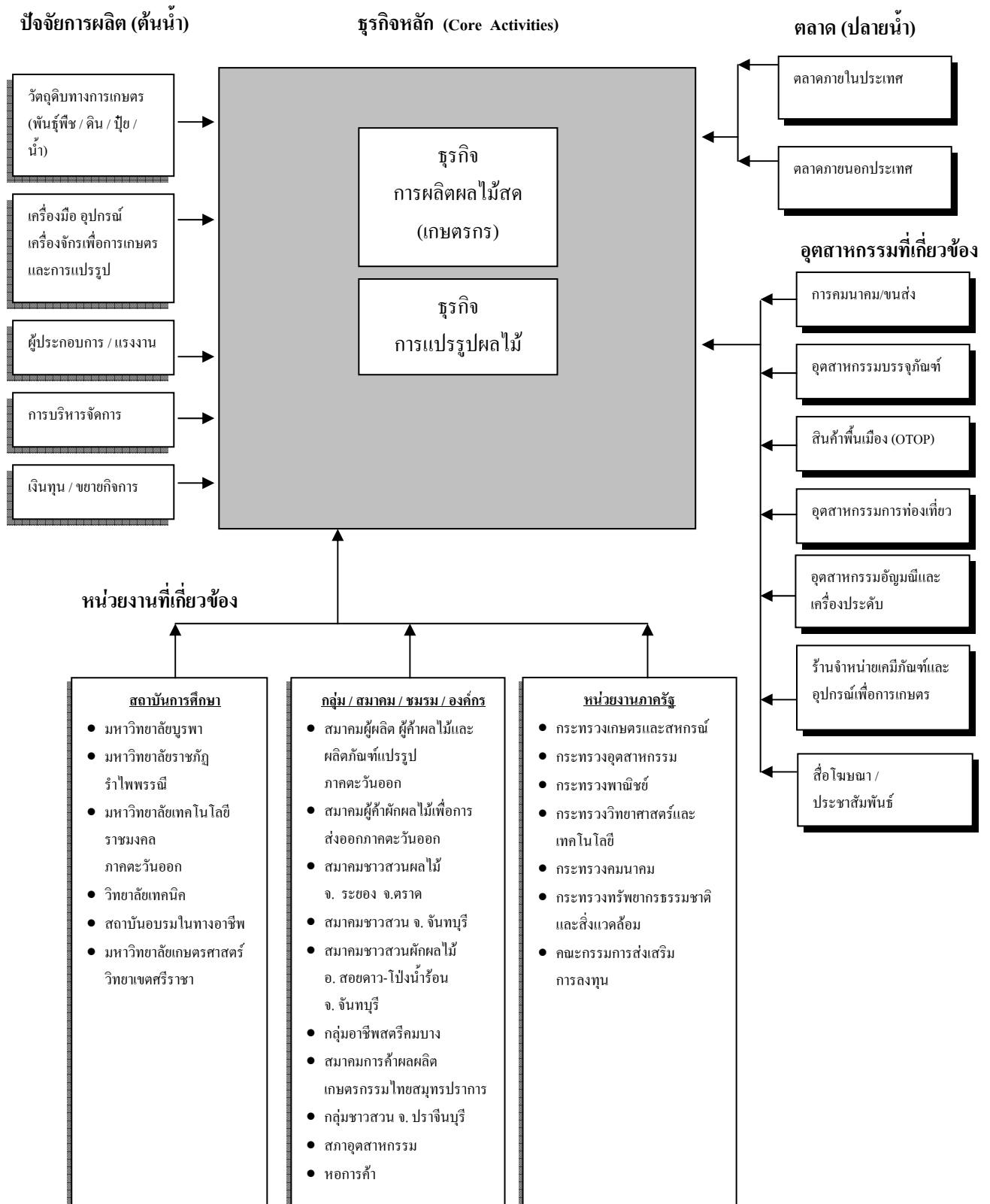
อุตสาหกรรมต้นน้ำ เครื่องจักรอุตสาหกรรมผลไม้อสดและผลไม้แปรรูป จำเป็นต้องมีปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ วัตถุดิบทางการเกษตร (พันธุ์พืช / ดิน / ปุ๋ย / น้ำ) เครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรเพื่อการเกษตรและการแปรรูป แรงงาน เงินเพื่อการลงทุนและขยายกิจการ รวมทั้งการมีระบบการบริหารจัดการที่ดี เพื่อให้สามารถผลิตผลไม้อสดในปริมาณ และคุณภาพที่เหมาะสมป้อนเข้าสู่ตลาดภายในประเทศ และต่างประเทศ หรือป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ เพื่อทำการแปรรูปผลไม้ให้มีความหลากหลายในรูปแบบและรสชาติตามที่ตลาดต้องการ ได้แก่ การทอด การอบ การกวน การคอง การแช่แข็ง รวมทั้งแปรรูปไปเป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ เช่น เครื่องดื่ม แยม เยลลี่ หรือแปรรูปเป็นขนมขบเคี้ยวต่าง ๆ เป็นการขยายตลาดการค้าด้านผลไม้ไปทั้งภายในและภายนอกประเทศ

อุตสาหกรรมกลางน้ำ เครื่องจักรอุตสาหกรรมผลไม้อสดและผลไม้แปรรูป คือ ธุรกิจการผลิตผลไม้อสด (เกษตรกร) และ ธุรกิจการแปรรูปผลไม้ เนื่องจากธุรกิจในอุตสาหกรรมเหล่านี้เป็นอุตสาหกรรมในพื้นที่มาตั้งแต่บรรพบุรุษ ซึ่งในพื้นที่เป็นแหล่งที่มีความอุดมสมบูรณ์อย่างมากต่อการผลิตผลไม้อสด ทำให้มีผลไม้ที่มีความต้องการของตลาดตลอดทั้งปี ซึ่งจากการที่มีผลไม้อออกมาเป็นจำนวนมาก ผู้ประกอบการจึงได้นำมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าแก่ผลไม้ นอกจากนี้ยังมีการรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างความเข้มแข็งและเอื้อประโยชน์ต่อกัน มีการเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อนำนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ ทำให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเหล่านี้เป็นจำนวนมาก

อุตสาหกรรมปลายน้ำ ตลาดผลไม้อสดและผลไม้แปรรูปจะมีทั้งตลาดในประเทศ และตลาดส่งออกต่างประเทศ ซึ่งมีชื่อเสียงมากในกลุ่มจังหวัดนี้ และความต้องการผลไม้แปรรูปที่หลากหลายรูปแบบมีจำนวนมากขึ้น ทำให้ยังมีโอกาสในการทำตลาดในต่างประเทศอีกมาก

อุตสาหกรรมสนับสนุน ธุรกิจการผลิตผลไม้อสด (เกษตรกร) และธุรกิจการแปรรูปผลไม้ มีธุรกิจร่วมหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงได้อย่างมากมาย เช่น ธุรกิจด้านการคมนาคม/ขนส่ง อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ ศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นเมือง (OTOP) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ร้านจำหน่ายเคมีภัณฑ์ และอุปกรณ์เพื่อการเกษตร อุตสาหกรรมสื่อโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ นอกจากนี้ธุรกิจการผลิตผลไม้อสด (เกษตรกร) และธุรกิจการแปรรูปผลไม้ ในภาคตะวันออกยังได้รับการสนับสนุนทางด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา การผลิตกำลังคน ด้านวิชาการ การส่งเสริมการผลิต การส่งเสริมการส่งออก การเพิ่มคุณค่าให้กับผลผลิต การช่วยเหลือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากสถาบันการศึกษา กลุ่ม สมาคม

ชมรม องค์กร และหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัด และระดับประเทศ
ดังรายละเอียดในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แผนภาพเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป

เครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป: กลุ่มพื้นที่ภาคตะวันออก

2. การประเมินปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจของอุตสาหกรรมผลไม้สด และผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

จากการศึกษาวิเคราะห์และประเมินปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ โดยใช้หลักทฤษฎี Diamond Model ตามกรอบแนวความคิดของ Professor Michael E. Porter พบจุดแข็ง และจุดอ่อนของอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป ในภาคตะวันออก ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่จะต้องส่งเสริม หรือ ปรับปรุงเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป ของภูมิภาคตะวันออกอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความเชื่อมโยงกันระหว่างปัจจัยหลักทุกมิติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกล่าวโดยสรุปตามหลักทฤษฎีในแต่ละปัจจัยได้ดังนี้

เงื่อนไขและปัจจัยการผลิต (Factor Conditions) ภาคตะวันออกมีสภาพพื้นที่เหมาะสมแก่การปลูกผลไม้เศรษฐกิจหลายชนิด เช่น ทูเรียน มังคุด สับปะรด เงาะ เป็นต้น ผู้ประกอบการ และเกษตรกรมีประสบการณ์ แต่ยังขาดการจัดการอย่างเป็นระบบและครบวงจรในการส่งเสริมการผลิตได้แก่ ดิน น้ำ ปุ๋ย และการกำจัดศัตรูพืช ขาดการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่สนับสนุนอุตสาหกรรมปลายทางด้านการแปรรูปผลไม้ และ เทคโนโลยีการเก็บเกี่ยว (Post-harvest technology) ที่เพียงพอ

อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและสนับสนุน (Related and Supporting Industries) มีสินค้า และบริการอื่นที่ช่วยจูงใจลูกค้าเข้าสู่พื้นที่ มีกลุ่ม หรือ ชมรมในพื้นที่เชื่อมโยงช่วยเหลือ แต่ยังคงขาดหน่วยงานระดับชาติที่รับผิดชอบพัฒนาเฉพาะกลุ่มผลไม้สดและผลไม้แปรรูปอย่างครบวงจร และเชื่อมโยงกับภาคเอกชนอย่างจริงจัง

เงื่อนไขทางด้านอุปสงค์ (Demand Conditions) ผู้บริโภคส่วนใหญ่พึงพิงในการเลือกผลไม้ชนิดที่ “คุณภาพถูกปาก รสชาติถูกใจ” และต้องการผลิตภัณฑ์ผลไม้แปรรูปในหลายรูปแบบ ผู้บริโภคเริ่มหันมานิยมผักผลไม้ปลอดสารพิษมากขึ้น ขณะที่การใช้ปุ๋ยเกษตรอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพทำให้ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นมาก

บริบทของการแข่งขันและกลยุทธ์ทางธุรกิจ (Context for Firm Strategy and Rivalry) ผู้ประกอบการยังขาดการส่งเสริมการตลาดเชิงรุก และการเผยแพร่ผลไม้สดและผลไม้แปรรูปในต่างประเทศ และยังขาดการสนับสนุนการพัฒนาระบบการผลิต และตรวจสอบผลไม้อย่างมีระบบ ระบบการขนส่งต้องใช้ต้นทุนสูง เมื่อเกิดความล่าช้าทำให้ผลไม้เสียหาย และมีข้อจำกัดในการขนส่งสำหรับผลไม้บางชนิด

บทบาทรัฐบาล (Government Role) รัฐบาลได้บรรจุอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูปเป็นหนึ่งในประเด็นยุทธศาสตร์หลักของประเทศ ขณะเดียวกันนโยบายเขตการค้าเสรีมีผลลบต่อตลาดผลไม้ เนื่องจากรัฐบาลยังขาดมาตรการคุ้มครองผู้ประกอบการไทยอย่างชัดเจน

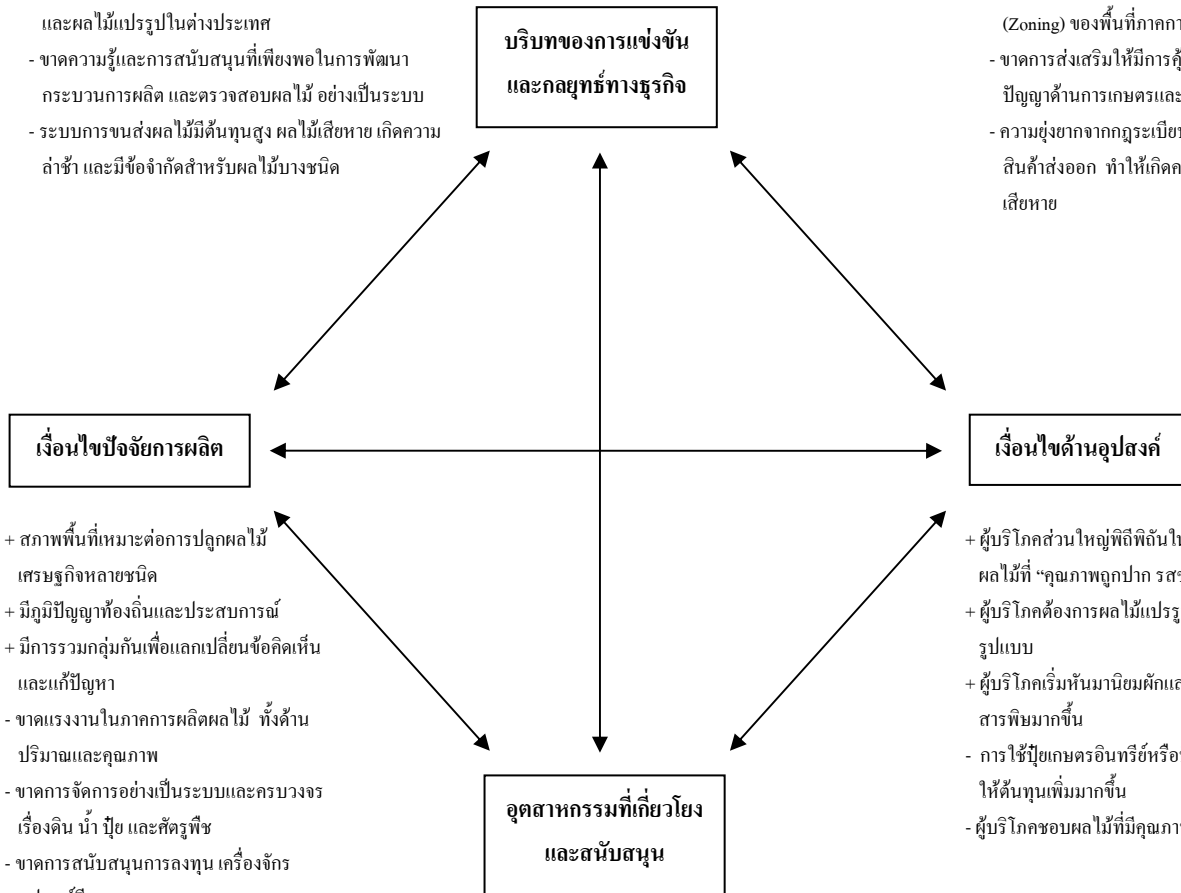
ในขณะที่ผู้ประกอบการไทยประสบปัญหาความยุ่งยากกับมาตรการหลายขั้นตอนที่เข้มงวดของประเทศคู่ค้าต่าง ๆ และยังขาดการปฏิบัติอย่างเข้มงวดในการกำหนดเขต (zoning) ของพื้นที่ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมให้แยกจากกัน จึงส่งผลให้พื้นที่เกษตรกรรมบางแห่งได้รับผลกระทบของมลภาวะจากโรงงานอุตสาหกรรมข้างเคียง

กล่าวโดยสรุป ภาคตะวันออกมีผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูปอยู่เป็นจำนวนมาก และเป็นที่ต้องการของตลาด แต่อุตสาหกรรมกลุ่มนี้ยังต้องการการสนับสนุนในด้านเทคโนโลยีให้การผลิตและการแปรรูปให้มีความหลากหลายและได้มาตรฐาน การพัฒนาผู้ประกอบการในภาคการเกษตรและการแปรรูป ผู้จัดการยุคใหม่และการให้บริการจากรัฐที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การจัดการระบบสาธารณสุขโลก เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร การจัดการด้านการตลาด การพัฒนาการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง ดังรายละเอียดในภาพที่ 2

บทบาทรัฐบาล

- + มีผลไม้ (ทุเรียน มังคุด ฯลฯ) ที่สามารถผลิตได้ดีหลายชนิด
- + มีการรวมกลุ่ม ระหว่างสมาคม และภาครัฐในแต่ละจังหวัด
- + มีการเชื่อมโยงกับธุรกิจการท่องเที่ยว
- ขาดการบริหารจัดการที่ดี และได้มาตรฐาน
- ขาดการส่งเสริมการตลาดเชิงรุก เผยแพร่ผลไม้สด และผลไม้แปรรูปในต่างประเทศ
- ขาดความรู้และการสนับสนุนที่เพียงพอในการพัฒนา กระบวนการผลิต และตรวจสอบผลไม้อย่างเป็นระบบ
- ระบบการขนส่งผลไม้มีต้นทุนสูง ผลไม้เสียหาย เกิดความล่าช้า และมีข้อจำกัดสำหรับผลไม้บางชนิด

- + รัฐบาลบรรจุอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูปเป็นประเด็นยุทธศาสตร์
- นโยบายเขตการค้าเสรี (FTA) มีผลกระทบต่อตลาดการค้าผลไม้ของไทย
- ขาดการปฏิบัติอย่างเข้มงวดในการกำหนดเขต (Zoning) ของพื้นที่ภาคการเกษตร
- ขาดการส่งเสริมให้มีการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาด้านการเกษตรและเกษตรแปรรูป
- ความยุ่งยากจากกฎระเบียบ และขั้นตอนการนำสินค้าส่งออก ทำให้เกิดความล่าช้า และผลผลิตเสียหาย

- + สภาพพื้นที่เหมาะต่อการปลูกผลไม้เศรษฐกิจหลายชนิด
- + มีภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสบการณ์
- + มีการรวมกลุ่มกันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และแก้ปัญหา
- ขาดแรงงานในภาคการผลิตผลไม้ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ
- ขาดการจัดการอย่างเป็นระบบและครบวงจร เรื่องดิน น้ำ ปุ๋ย และศัตรูพืช
- ขาดการสนับสนุนการลงทุน เครื่องจักร อุปกรณ์มีราคาสูง
- ขาดการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่สนับสนุนอุตสาหกรรมการผลิต และแปรรูปผลไม้
- ขาดข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนา อุตสาหกรรมการผลิตและแปรรูปผลไม้ ตลอดจน การบริหารจัดการเชิงธุรกิจ และการตลาด

- + มีสินค้าและบริการอื่นที่ดึงดูดลูกค้าให้เข้าสู่พื้นที่ (แหล่งท่องเที่ยว อัญมณี และเครื่องประดับ สินค้าพื้นเมือง วัฒนธรรมประเพณี)
- + มีหน่วยงาน สถาบันการศึกษา กลุ่ม ชมรม และสมาคมที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เชื่อมโยงและช่วยเหลือผู้ประกอบการ
- ขาดการสื่อสาร เชื่อมโยงกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าและบริการอื่น ๆ กับธุรกิจผลไม้สดและผลไม้แปรรูปอย่างเป็นระบบ
- ขาดหน่วยงานระดับประเทศที่รับผิดชอบพัฒนาเฉพาะกลุ่มผลไม้สด และผลไม้แปรรูปอย่างครบวงจรและเชื่อมโยงกับภาคเอกชนอย่างจริงจัง

- + ผู้บริโภคส่วนใหญ่พึงพอใจในการเลือกผลไม้ที่ “คุณภาพถูกปาก รสชาติถูกใจ”
- + ผู้บริโภคต้องการผลไม้แปรรูปหลากหลายรูปแบบ
- + ผู้บริโภคเริ่มหันมานิยมผักและผลไม้ปลอดสารพิษมากขึ้น
- การใช้ปุ๋ยเกษตรอินทรีย์หรือปุ๋ยชีวภาพทำให้ต้นทุนเพิ่มมากขึ้น
- ผู้บริโภคชอบผลไม้ที่มีคุณภาพแต่ราคาถูก

ภาพที่ 2 การประเมินปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจของอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป ตาม Diamond Model

**ระดับศักยภาพของเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง
จันทบุรี ตราด**

จากการวิเคราะห์และประเมินระดับศักยภาพ เครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จะเห็นว่า จากการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิและการระดมความคิด (Focus Group) สรุปได้ว่า เครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูปอยู่ในกลุ่ม Seeking Direction Cluster คือมีการรวมตัวของผู้ประกอบการกันอยู่แล้วในระดับหนึ่ง มีสมาคมที่จัดตั้งรวมกลุ่มกันอย่างเหนียวแน่นพอควร และยังเข้าถึงแหล่งทุนดีพอสมควร แต่มีแรงงานที่มีทักษะอยู่ไม่มากนัก ผู้บริโภคมีความต้องการสินค้าที่มีคุณภาพและมาตรฐานมากขึ้น และผู้บริหารมีความสามารถเชิงธุรกิจต่ำ และยังให้ความร่วมมือระหว่างอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในห่วงโซ่อุปทานดีพอสมควร

นอกจากนั้น ในเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป ได้มีการพัฒนาด้านคุณภาพของสินค้าอยู่ตลอด ธุรกิจเครือข่ายด้านนี้มีแนวโน้มและโอกาสในการแข่งขันในตลาดทั้งในและต่างประเทศค่อนข้างมาก โดยเฉพาะด้านคุณภาพการผลิตที่มีความปลอดภัย และปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังภาพที่ 3

8.7.1 3. Reorganization 8.7.2	8.7.3 6. Stars
8.7.4 2. Seeking direction 8.7.5	8.7.6 5. Potential Stars
8.7.7 1. Fragmented 8.7.8	8.7.9 4. New Wave

ภาพที่ 3 ระดับศักยภาพของเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป

3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors) ของการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการยกระดับศักยภาพของเครือข่ายวิสาหกิจผลไม้สดและผลไม้แปรรูป สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจผลไม้สดและผลไม้แปรรูปให้มีความเข้มแข็ง ปัจจุบันนี้มีการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรและผู้ค้าผลไม้สดอยู่กระจัดกระจายในรูปแบบของชมรมและสมาคม เนื่องจากความหลากหลายของผลผลิต กล่าวคือ มีการเพาะปลูกผลไม้หลายชนิดในภาคตะวันออก เช่น เงาะ ทุเรียน มะม่วง มังคุด ฯลฯ จึงควรมีการศึกษารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดในภาคตะวันออกขึ้น เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มที่มีศักยภาพที่สุด ส่วนอุตสาหกรรมผลไม้แปรรูปนั้น ก็ยังไม่มี การรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง ทั้ง ๆ ที่มีผู้ประกอบการจำนวนมากในพื้นที่และมีผู้ประกอบการที่มีศักยภาพสูง การสนับสนุนของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นับว่าเป็นสิ่งที่ดี ที่ทำให้ผู้ประกอบการ เกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาพบกันและร่วมกันวางแผนยุทธศาสตร์ฯ เกิดบรรยากาศที่ดี และกระตุ้นให้เกิดการรวมกลุ่มกันในเชิงสร้างสรรค์ ดังนั้น สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เกษตรกร และผู้ประกอบการ จึงควรร่วมกันแสวงหารูปแบบการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจนี้ให้เข้มแข็งต่อไป

2. การพัฒนาเกษตรกรในภาคการผลิตผลไม้สดให้ได้มาตรฐาน เกษตรกรมีปัญหามากในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร ได้แก่ ดิน น้ำ ปุ๋ย แรงงาน ตลอดจนความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยี ความรู้ และทักษะในการพัฒนาผลผลิตให้มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังที่รัฐบาลควรให้ความสนใจและแก้ไขอย่างเป็นระบบ

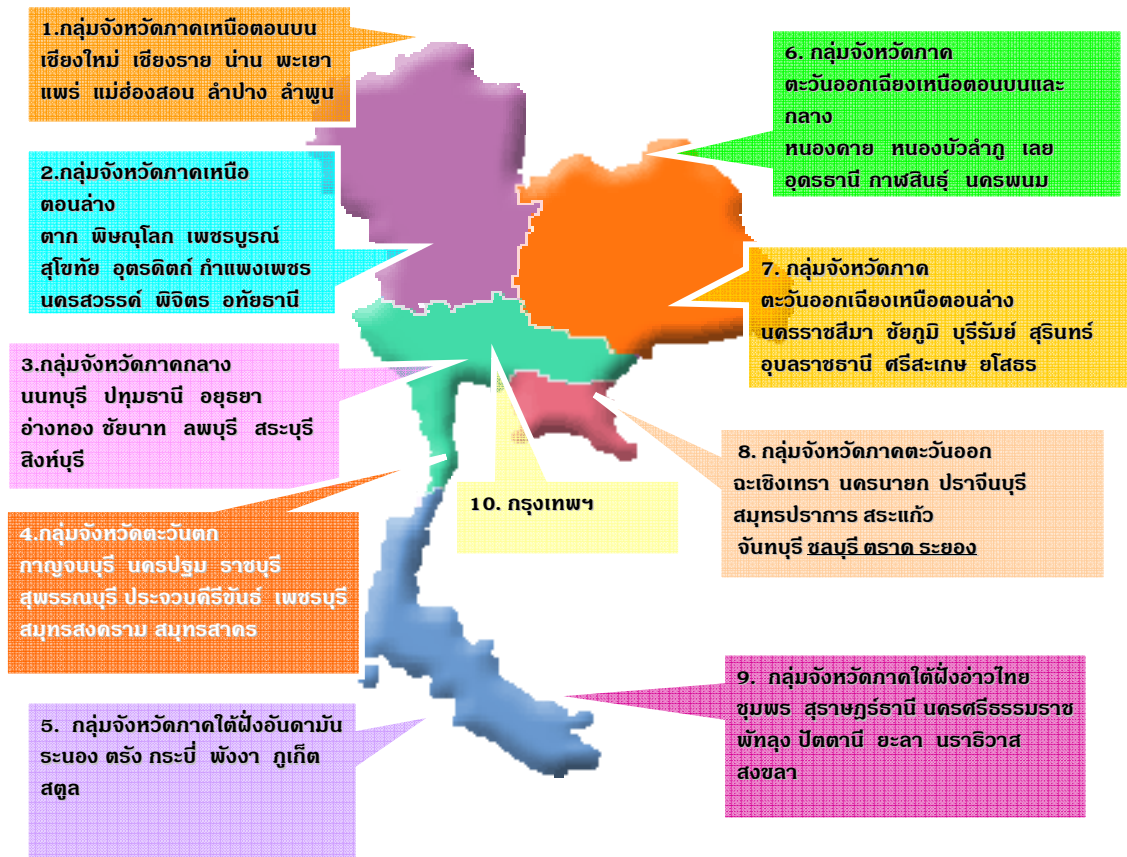
3. การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปผลไม้ นับเป็นปัจจัยสำคัญในยุคของการแข่งขัน ผลไม้สามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย หากได้รับการวิเคราะห์คุณค่าอย่างละเอียด ดังนั้น สถาบันการศึกษา ควรร่วมกับผู้ประกอบการในการวิจัยและพัฒนาการแปรรูปอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

4. การจัดการด้านการตลาดโดยเฉพาะการตลาดของผลไม้สด ซึ่งสิ้นตลาดทุกปี อันเป็นผลจากการจัดการด้านอุปสงค์ – อุปทาน อย่างไม่เป็นระบบและการขาดข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจรัฐบาลจึงควรเร่งพัฒนาระบบฐานข้อมูล

บทที่ 2

แผนภาพ เครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

2.1 ภาพรวมกลุ่มจังหวัด

2.2 แผนภาพเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

บทที่ 3

แผนปฏิบัติการส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

3.1 แผนปฏิบัติการส่งเสริมเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

จากการวิเคราะห์ศักยภาพและปัจจัยแห่งความสำเร็จของเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป นำมาซึ่งการกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ และแผนงาน/โครงการ ของเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป ดังรายละเอียดในลำดับต่อไปนี้

วิสัยทัศน์

“เป็นแหล่งผลิตผลไม้สดและผลไม้แปรรูปที่ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ”

พันธกิจ

1. พัฒนากระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน
2. จัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้
3. ส่งเสริมการทำการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรม
4. สนับสนุนและพัฒนาการสร้างเครือข่ายกลุ่มอุตสาหกรรมผลไม้ให้เข้มแข็ง
5. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการตลาดผลไม้สดและผลไม้แปรรูปทั้งในและต่างประเทศ
6. พัฒนาโครงสร้างผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
7. สนับสนุนเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ใช้ในอุตสาหกรรมผลไม้ในราคาที่เป็นธรรม
8. ส่งเสริมให้มีการสนับสนุนทางการเงินให้กับภาคเกษตรและเกษตรแปรรูป
9. ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อจำกัด ที่ไม่เอื้อต่ออุตสาหกรรมผลไม้
10. จัดหาและพัฒนาพื้นที่ (Zoning) และสาธารณูปโภคพื้นฐานสำหรับอุตสาหกรรมผลไม้
11. รักษาความสัมพันธ์อันดีกับประเทศคู่ค้า

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. การนำมาตรฐานที่กำหนดไว้มาใช้ในการผลิตอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
2. การสร้างและพัฒนาปัจจัยที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมผลไม้
3. การพัฒนาฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่ตรงต่อความต้องการของผู้ผลิตผู้ประกอบการและผู้บริโภค
4. การพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจกลุ่มอุตสาหกรรมผลไม้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
5. การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการผลิตผลไม้สดและผลไม้แปรรูปให้เป็นมาตรฐานสากล
6. การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้

ตารางแสดงยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของจังหวัด

จังหวัด	ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
ชลบุรี	1. เสริมสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของจังหวัดและของประเทศ	1. ส่งเสริมให้ทำเรือแหลมฉบังเป็นเมืองท่าชั้นนำในลำดับที่ 16 ของโลก	1.1 ผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งและระบบข้อมูลข่าวสารเพื่อการบริหารจัดการให้สามารถรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจของจังหวัด 1.2 ส่งเสริมให้ทำเรือแหลมฉบังสร้างภาคีพันธมิตรในการขนส่งแบบครบวงจร 1.3 พัฒนาศักยภาพท่าเรือแหลมฉบัง

จังหวัด	ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
ชลบุรี	1. เสริมสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของจังหวัดและของประเทศ	1.2 ส่งเสริมเป็นศูนย์กลางการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและพลังงาน 1.3 เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว นานาชาติ ครอบคลุมวงจรที่ได้คุณภาพ มีมาตรฐาน 1.4 ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	1.2.1 พัฒนาปัจจัยสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมและพลังงาน 1.2.2 ส่งเสริมการลงทุนด้านพลังงาน อุตสาหกรรมยานยนต์/ชิ้นส่วนยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ 1.2.3 พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชน 1.2.4 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรมและการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจในภูมิภาค 1.3.1 ส่งเสริมให้เป็นดินแดนแห่งความหลากหลายของการท่องเที่ยวแบบครบวงจรและเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดและภูมิภาค 1.3.2 พัฒนาอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น 1.3.3 ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 1.4.1 กระบวนการผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน 1.4.2 สินค้าเกษตรผ่านการรับรองมาตรฐานการส่งออก

ตารางแสดงยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของจังหวัด

จังหวัด	ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
ชลบุรี	2. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนควบคู่กับการฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาจังหวัด	2.1 พัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี	2.1.1 การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี มีสังคมที่เอื้ออาทร ชุมชนเข้มแข็ง ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2.1.2 จัดระบบผังเมือง การใช้ประโยชน์ที่ดิน และสภาพภูมิทัศน์ของเมือง 2.1.3 การพัฒนา อนุรักษ์ สงวน ฟื้นฟู ป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	3. พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนแบบครบวงจรที่มีคุณภาพมาตรฐาน	3.1 ประชาชนได้รับการบริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน และผู้รับบริการพึงพอใจ	3.1.1 จัดตั้งศูนย์บริการร่วม(One Stop Service) และส่งเสริมให้มีศูนย์บริการร่วมทุกหน่วยงาน 3.1.2 การพัฒนาระบบการให้บริการในการลดรอบระยะเวลา ของขั้นตอน การปฏิบัติราชการของ ส่วนราชการ
ระยอง	1. พัฒนาสู่การเป็นศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรมและพลังงานของภูมิภาค ควบคู่ไปกับการพัฒนาชุมชน สังคมและสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน	1. เป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมที่มีมาตรฐานของภูมิภาค	1.1 พัฒนาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) 1.2 พัฒนาระบบสาธารณูปโภคอย่างพอเพียงเพื่อรองรับการขยายตัวด้านอุตสาหกรรม 1.3 พัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนทุกระดับ 1.4 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ตารางแสดงยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของจังหวัด

จังหวัด	ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
ระยอง	2. ส่งเสริมและพัฒนามูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป	2. เป็นศูนย์กลางด้านเกษตรกรรมที่ปลอดภัย และได้มาตรฐาน	2.1 พัฒนาและเพิ่มมูลค่าผลผลิตให้ปลอดภัยและได้มาตรฐาน 2.2 สร้างและขยายเครือข่ายการตลาด
	3. พัฒนาเพื่อเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวหลักกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเชิงพาณิชย์	3. เป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล	3.1 พัฒนาและส่งเสริมสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 3.2 พัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวหลักที่มีศักยภาพของจังหวัดให้เชื่อมโยงกับกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก
ตราด	1. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	1.1 ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชุมชนมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น และสังคมมีความสงบสุข	1.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น 1.2 ส่งเสริมประชาชนมีสุขภาพที่ดี 1.3 พัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารจัดการทุกภาคส่วน โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ให้เป็นสากล 1.4 ส่งเสริมระบบเชื่อมโยงเครือข่ายสารสนเทศ 1.5 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (E-Learning,E-School, E-Library)

ตารางแสดงยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของจังหวัด

จังหวัด	ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
ตราด	1. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	1.2 ประชาชนและเยาวชนมีโอกาสได้รับการพัฒนาและศึกษาอย่างทั่วถึงจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นตลอดจนสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น	1.6 ส่งเสริมการรับบริการการศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ 1.7 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต 1.8 พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้สู่อาชีพ 1.9 ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ 1.10 ส่งเสริมความร่วมมือทุกภาคส่วนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 1.11 เสริมสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	2. ด้านการเกษตร	2. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่ได้มาตรฐาน	2.1 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาดิน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 2.2 แสวงหาตลาด / แหล่งรับซื้อ / คู่ค้าในประเทศและต่างประเทศ 2.3 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยให้ตรงตามความต้องการของตลาด (Demand Side) 2.4 เสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการจัดการ การผลิต และการตลาดอย่างครบวงจร 2.5 สร้างความเข้าใจและประสานประโยชน์ระหว่างผู้ประกอบการและเกษตรกร

ตารางแสดงยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของจังหวัด

จังหวัด	ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
ตราด	2. ด้านการเกษตร	2. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่ได้มาตรฐาน	2.6 พัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปสู่ตลาดภายใน ประเทศและเพื่อการส่งออก (Dual Track)
	3. ด้านการท่องเที่ยว	3. เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้มาตรฐาน	3.1 การบริหารจัดการโครงข่ายด้านการท่องเที่ยว ข้ามภูมิภาคและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน 3.2 การบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติให้สมดุล 3.3 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวที่หลากหลาย 3.4 การตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว
	4. ด้านเศรษฐกิจการค้าชายแดน	4. เสริมสร้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้านในบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรไมตรี	4.1 พัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์ 4.2 เสริมสร้างสัมพันธภาพกับประเทศเพื่อนบ้าน 4.3 เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในพื้นที่เป้าหมาย 4.4 ส่งเสริมการพัฒนาตามกรอบปฏิญญาพูกาม (ACMECS : Ayeyawady Chaopraya Maekong Economic Cooperation Strategy) ด้านการค้าการลงทุน 4.6 เสริมสร้างความเข้มแข็งของธุรกิจ SMEs 4.7 ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรในพื้นที่ (Local Content)

ตารางแสดงยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของจังหวัด

จังหวัด	ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	กลยุทธ์
ตราด	4. ด้านเศรษฐกิจ การค้าชายแดน	4. เสริมสร้างความ ร่วมมือด้าน เศรษฐกิจกับ ประเทศเพื่อนบ้าน ในบรรยากาศแห่ง ความเป็นมิตร ไมตรี	4.8 พัฒนาศักยภาพด้านแรงงาน 4.9 พัฒนาท่าเรือให้เป็น Gateway สู่ ประเทศเพื่อนบ้าน 4.10 พัฒนาระบบการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

3.2 โครงการนำร่องของจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

คณะที่ปรึกษาได้พิจารณาคัดเลือกโครงการสำคัญที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) และบรรจุไว้ในร่างกรอบแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป โดยเรียงตามลำดับความสำคัญดังต่อไปนี้

1. โครงการที่สนับสนุนพันธกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
 - 1.1 โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
 - 1.2 โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้
2. โครงการที่สนับสนุนพันธกิจและประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาปัจจัยการผลิตและการแปรรูปผลไม้
 - 2.1 โครงการพัฒนาระบบการวิเคราะห์ดิน น้ำ และปุ๋ยให้มีประสิทธิภาพ
 - 2.2 โครงการพัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวสู่มาตรฐานสากล
 - 2.3 โครงการวิจัยและพัฒนาระบบการจัดการน้ำแก่ภาคการเกษตร(ผลไม้) อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2.4 โครงการศึกษาวิจัยคุณค่าโภชนาการ เวชสำอาง และการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลไม้ไทย
 - 2.5 โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ (Geography Information System: GIS) ด้านผลไม้
3. โครงการที่สนับสนุนพันธกิจและประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่ายวิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป ได้แก่ โครงการพัฒนาเครือข่ายของอุตสาหกรรมผลไม้และผลไม้แปรรูป
4. โครงการที่สนับสนุนพันธกิจและประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการตลาดเชิงรุกทั้งภายในประเทศและต่างประเทศอย่างเป็นระบบ ได้แก่ โครงการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุกแบบบูรณาการ โครงการจัดตั้งตัวอย่างนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ในระดับหมู่บ้าน (Estate)

โครงการนำร่อง จำนวน 3 โครงการ ดังต่อไปนี้

1. โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
2. โครงการพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
3. โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้

เมื่อพิจารณาตามระยะเวลาการดำเนินโครงการ สามารถแบ่งเป็นโครงการระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาวได้ ดังต่อไปนี้

โครงการระยะสั้น

โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป

โครงการระยะปานกลาง

1. โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้
2. โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ (GIS) ด้านผลไม้
3. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวสู่มาตรฐานสากล
4. โครงการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุก ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศอย่างเป็นระบบ

โครงการระยะยาว (ต่อเนื่อง)

1. โครงการพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
2. โครงการพัฒนาระบบการวิเคราะห์ดิน น้ำ และปุ๋ย ให้มีประสิทธิภาพ
3. โครงการวิจัยและพัฒนาระบบการจัดการน้ำแก่ภาคการเกษตร (ผลไม้) อย่างมีประสิทธิภาพ
4. โครงการศึกษาวิจัยคุณค่าโภชนาการ เวชสำอาง และการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลไม้ไทย
5. โครงการจัดตั้งตัวอย่างนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ ในระดับหมู่บ้าน (Estate)

โครงการสำคัญในการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเครือข่าย วิสาหกิจอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด

โครงการพัฒนาผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยอุดมไปด้วยผลไม้มีนานาชนิดและมีการบริโภคกันอยู่ตลอดปี ผลไม้ต่าง ๆ จะมีระยะเวลาออกสู่ตลาดสลับเปลี่ยนกันตลอดทั้งปี ซึ่งมีปริมาณในการผลิตไม่สม่ำเสมอ ขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ผลผลิตส่วนมากนิยมบริโภคสดและใช้ในอุตสาหกรรมการแปรรูปเกือบทั้งหมด ส่วนที่เหลือเล็กน้อยก็จะนำส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

การแปรรูปผลไม้ของไทยในอุตสาหกรรมจะใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และมีการลงทุนสูง ซึ่งทำให้ได้คุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่มีมาตรฐาน แต่การแปรรูปในวิสาหกิจชุมชนต่างๆ หรือในครัวเรือนจะทำได้โดยอาศัยภูมิปัญญาดั้งเดิมไม่สามารถควบคุมการผลิตให้ได้มาตรฐานที่สม่ำเสมอได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตภัณฑ์ OTOP ซึ่งจะลงทุนเช่นเดียวกับภาคอุตสาหกรรมก็ต้องใช้เงินลงทุนสูง ดังนั้นถ้าหากสามารถนำเทคโนโลยีที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษาซึ่งได้มีการพัฒนาขึ้นให้เหมาะสมกับวิสาหกิจต่างๆ และพร้อมที่จะนำไปปฏิบัติและลงทุนได้ก็จะสามารถช่วยยกระดับมาตรฐานของสินค้าแปรรูปจากผลผลิตทางการเกษตรได้ และยังสามารถเพิ่มช่องทางในการนำผลไม้มาใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูปให้เกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้ง สมาคม/ชมรม/องค์กรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในภาคการผลิตและแปรรูปผลไม้
4. เพื่อพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็งสำหรับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป เข้าสู่ตลาดโลก

เป้าหมาย

1. เกิดการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูปในรูปแบบของสมาคม/ชมรม/องค์กรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
2. สร้างและพัฒนาบุคลากรในผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูปให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตที่ได้คุณภาพ GAP และ GMP
3. เกิดธุรกิจ SMEs เพิ่มขึ้นในภาคอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
4. เกิดความเข้มแข็งขององค์กรในภาคอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป

สถานที่ดำเนินการ

ภาคการเกษตรในภาคตะวันออก และภูมิภาคใกล้เคียง

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคตะวันออก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
2. ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
3. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
4. กรมพัฒนาชุมชน
5. สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิจกรรม/การดำเนินงาน

1. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูปเกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งถูกต้องตามกฎหมายเพื่อการต่อรองราคาและการได้รับการช่วยเหลือด้านเครื่องมือจากภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม
2. ส่งเสริมการจัดทำระบบมาตรฐาน GAP และ GMP แก่ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป โดยการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ที่ถูกต้องสามารถปฏิบัติงานได้จริง และมีหน่วยงานออกไปรับรองมาตรฐานที่รวดเร็วในพื้นที่
3. จัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป ให้มีความรู้ความสามารถทันต่อสถานการณ์การและเทคโนโลยีสมัยใหม่
4. ส่งเสริมให้เกิดธุรกิจ SMEs และเครือข่ายภาคอุตสาหกรรม โดยมีศูนย์กลางประสานงานด้านข้อมูลและข่าวสาร

5. มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีสมัยใหม่แก่ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป

ระยะเวลา

แผนการดำเนินงานระยะเวลาต่อเนื่อง 5 ปี ในช่วงปี 2549 - 2553

งบประมาณ

ปีละ 1 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 5 ปี รวม 5 ล้านบาท

การติดตามและประเมินผล

1. เกิดการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป อย่างเป็นรูปธรรมโดยการจดทะเบียนจัดตั้งองค์กรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
2. ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป มีความรู้ความสามารถ ในด้านการผลิตที่ได้คุณภาพและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาระบบการผลิตรวมทั้งการได้รับการสนับสนุนเทคโนโลยีใหม่ๆที่มีประโยชน์ต่อการผลิต
3. เกษตรกรในภาคตะวันออกได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP และสามารถนำระบบ GAP ไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
4. ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป ในภาคตะวันออกได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP และสามารถนำระบบ GMP ไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
5. ธุรกิจ SMEs ที่เกิดขึ้น สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. รัฐสามารถช่วยเหลือผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเข้าถึงกลุ่มที่เกิดการรวมตัวและได้ทำการจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
2. ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบมาตรฐานที่แต่ละประเทศกำหนดขึ้นได้อย่างทันสมัยและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการผลิตให้ได้มูลค่าสูงสุด
3. เกิดธุรกิจ SMEs เพิ่มมากขึ้นเป็นการกระตุ้นระบบเศรษฐกิจในภูมิภาคอีกทางหนึ่ง
4. ผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป มีศักยภาพทั้งด้านความรู้และความเข้าในระบบการผลิต ระบบคุณภาพ และระบบการตลาด
5. เป็นการเพิ่มมูลค่าของอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป

โครงการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากประเทศไทยมีสภาพพื้นที่และภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการผลิตผลไม้ได้หลากหลาย และบางฤดูกาลผลผลิตก็มีปริมาณมากจนล้นตลาด ส่งผลให้ราคาตกต่ำมีปัญหาสินค้าตกค้างเน่าเสีย แม้ว่าในปี พ.ศ.2547 ไทยส่งออกผลไม้สดและผลไม้แปรรูป โดยส่งออกผลไม้สดแช่แข็งและแห้ง เป็นมูลค่า 9,779.8 ล้านบาท และส่งออกผลไม้สดและแปรรูป มีมูลค่า 31,3719.5 ล้านบาท(<http://www.dtn.moc.go.th>) ก่อตาม เกษตรกรผู้ผลิตผู้ประกอบการขายปลีกขายส่งทั้งภายในและภายนอกประเทศ ก็ยังประสบปัญหามากมายหลายด้าน ต้นทุนการผลิตตั้งแต่นั้นในโรงงานถึงการส่งออกจนถึงผู้บริโภค ทำให้ราคาสินค้าซึ่งมีต้นทุนสูงไม่สามารถขายได้ราคาที่ถูกต้องเหมาะสม ในการแปรรูปผลไม้เพื่อการส่งออก เช่น การผลิตน้ำผลไม้ ซึ่งปัจจุบันมีประมาณ 100 กว่าโรงงาน โดยมีผู้ผลิตน้ำผลไม้ขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยต้นทุนการขนส่ง บรรจุภัณฑ์ (พลาสติก ขวดน้ำ กระดาษ) มีการปรับตัวสูงขึ้นมาก ผู้ผลิตรายย่อยหลายรายที่ขาดความรู้ความเข้าใจในวิธีการผลิตที่ต้องอาศัยเทคนิคที่เหมาะสม ทำให้หยุดการผลิตเนื่องจากภาวะตลาดชะลอตัวตามภาวะเศรษฐกิจที่ทรุดถอย เมื่อเงินทุนน้อยจึงไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้

การแปรรูปผลไม้เป็นแผนกรอบก็เป็นอีกวิธีหนึ่งซึ่งนิยมกันมากแต่ก็มีปัญหาอุปสรรคมากเช่นกัน วิธีการผลิตที่ทำในระดับอุตสาหกรรมและลดต้นทุนการผลิตคือวิธีการอบด้วยเครื่องจักรประเภทร้อมคราย(Drum dryer) เครื่องอบแห้งแบบระเหิด(Freeze Drying) ซึ่งจะทำให้สามารถทำการผลิตได้ครั้งละปริมาณมาก ๆ ทำได้กับผลไม้เกือบทุกชนิด การมีหน่วยงานหรือศูนย์บ่มเพาะที่มีความเชี่ยวชาญจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกษตรกร ชาวสวนหรือผู้ผลิตได้รับความรู้ในเรื่องเทคนิคและกรรมวิธีที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้สามารถนำไปประกอบการในการแปรรูปผลไม้ได้ ทำให้ชาวสวนและชุมชนเกิดความเข้มแข็งระบบเศรษฐกิจดีขึ้นจนสามารถพึ่งพาตนเองได้โดยใช้กระบวนการวิสาหกิจชุมชน ซึ่งศูนย์บ่มเพาะจะเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการบริหารจัดการทุน ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและเครือข่าย ประสานความร่วมมือภาครัฐและเอกชนให้เกิดการเชื่อมโยงสนับสนุนซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการให้ความรู้บริหารจัดการทุนชุมชนในรูปแบบที่หลากหลายมีการจัดตั้งองค์กรและเครือข่าย การลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ พัฒนาระบบสวัสดิการให้เกิดการฟื้นฟูทรัพยากรและผลผลิตเพื่อให้เกิดความยั่งยืนให้เกิดการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชนและเครือข่าย ศูนย์บ่มเพาะจะต้องมีการส่งเสริมฝึกปฏิบัติด้านการทำแผนแม่บทชุมชน การจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน การถ่ายทอดความรู้ระหว่างเครือข่าย ศูนย์ฯมีหน้าที่ประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างภาครัฐและเอกชน ประชาชนและชุมชน การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ด้านการตลาดให้เข้าถึงสาธารณชนได้อย่างทั่วถึง ฯลฯ จึงมีความจำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะโดย

เร่งด่วน เพื่อเป็นสถานที่พึ่งพาของเกษตรกร ชาวสวน ผู้ผลิต ผู้นำเข้าและส่งออก ได้เข้ามาเรียนรู้เชิงปฏิบัติการสามารถนำไปปรับปฏิบัติกับชุมชนหรือกลุ่มของตนได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีและเครื่องมือในการแปรรูปผลไม้ ในราคาที่เป็นธรรมและทันสมัย
2. เพื่อเป็นแหล่งร่วมนักวิจัยทางด้านเทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร ในการสนับสนุนงานวิจัยทางการแปรรูปผลไม้
3. เพื่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้ สามารถร่วมทุนกับศูนย์บ่มเพาะฯ ในการดำเนินธุรกิจเบื้องต้น
4. เพื่อเป็นศูนย์กลางเพาะบ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้ ทั้งผู้ประกอบการรายใหม่และรายเก่า
5. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ถูกต้องแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลไม้ ตั้งแต่กระบวนการเพาะปลูกจนได้ผลผลิต ผ่านกระบวนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ โดยใช้หลักในการจัดทำระบบประกันคุณภาพ GAP/GMP/HACCH เป็นเครื่องมือ
6. เพื่อให้บริการที่ปรึกษาแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้และในการจัดทำระบบประกันคุณภาพ GMP/HACCH

เป้าหมาย

1. มีศูนย์เพาะบ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลไม้ทั้งผู้ประกอบการรายใหม่และรายเก่า
2. สนับสนุนเทคโนโลยีและเครื่องมือในการแปรรูปผลไม้ ในราคาที่เป็นธรรมและทันสมัย
3. เป็นแหล่งร่วมนักวิจัยทางด้านเทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร ในการสนับสนุนงานวิจัยทางการแปรรูปผลไม้
4. มีหน่วยงานที่ให้การฝึกอบรมแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลไม้โดยนำหลักการจัดทำระบบประกันคุณภาพ GAP/GMP/HACCH เป็นเครื่องมือ
5. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้ สามารถร่วมทุนกับศูนย์บ่มเพาะฯ ในการดำเนินธุรกิจเบื้องต้น
6. มีหน่วยงานให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้และในการจัดทำระบบประกันคุณภาพ GMP/HACCH

สถานที่ดำเนินการ

มหาวิทยาลัยบูรพา

กลุ่มเป้าหมาย

1. เกษตรกรและผู้ประกอบการ ในภาคตะวันออกทั้ง 8 จังหวัด
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ
3. มหาวิทยาลัยบูรพา
4. สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
5. ศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
6. กรมวิชาการเกษตร

กิจกรรม/การดำเนินงาน

1. ทำการสำรวจความต้องการเทคโนโลยีและเครื่องมือทางการแปรรูปอาหาร
2. ทำการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและเครื่องมือในการแปรรูปอาหาร
3. สนับสนุนเทคโนโลยีและเครื่องมือในการแปรรูปผลไม้ ในราคาที่เป็นธรรมและทันสมัย
4. จัดการฝึกอบรมแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เกี่ยวข้องกับ การแปรรูปผลไม้โดยนำหลักการจัดทำระบบประกันคุณภาพ GAP/GMP/HACCH ทั้ง ผู้ประกอบการรายใหม่และรายเก่า
5. จัดตั้งศูนย์เพาะบ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลไม้
6. รวบรวมนักวิจัยทางด้านเทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร ในการสนับสนุนงานวิจัย ทางด้านการแปรรูปผลไม้
7. ให้บริการที่ปรึกษาแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้และในการจัดทำระบบประกันคุณภาพ GMP/HACCH
8. ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้ สามารถร่วมทุนกับศูนย์บ่มเพาะฯในการดำเนินธุรกิจเบื้องต้น
9. ติดตามผลในการจัดตั้งศูนย์และความรู้แก่เกษตรกรว่ามีส่วนช่วยแก้ปัญหาให้สภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้เพิ่มมากขึ้นหรือไม่

ระยะเวลา

แผนการดำเนินงานระยะเวลาต่อเนื่อง 5 ปี ในช่วงปี 2549 - 2553

งบประมาณ

ปีละ 5 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 5 ปี รวม 25 ล้านบาท

การติดตามและประเมินผล

1. ศูนย์เพาะบ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้ มีการให้บริการแก่ผู้ประกอบการอย่างทั่วถึง
2. ผู้ประกอบการสามารถนำเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ได้รับไปพัฒนาและใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เกิดผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้ รายใหม่เพิ่มขึ้น และผู้ประกอบการรายเก่าสามารถดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จ
4. มีงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและเครื่องการแปรรูปผลไม้เพิ่มมากขึ้นและทันต่อสถานการณ์
5. มีการร่วมทุนกันระหว่างศูนย์บ่มเพาะกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้ในการดำเนินธุรกิจในระยะเริ่มต้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีศูนย์เพาะบ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลไม้ทั้งผู้ประกอบการรายใหม่และผู้ประกอบการรายเก่า
2. มีหน่วยงานสนับสนุนเทคโนโลยีและเครื่องมือในการแปรรูปผลไม้ ในราคาที่เป็นธรรมและทันสมัย
3. มีนักวิจัยทางด้านเทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร ในการสนับสนุนงานวิจัยทางการแปรรูปผลไม้ตามความต้องการเพิ่มมากขึ้น
4. มีหน่วยงานที่ให้การฝึกอบรมแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลไม้โดยนำหลักการจัดทำระบบประกันคุณภาพ GAP/GMP/HACCH เป็นเครื่องมือ
5. เกิดการร่วมทุนกันระหว่างผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้ กับศูนย์บ่มเพาะฯ ในการดำเนินธุรกิจเบื้องต้นเพื่อเป็นตัวอย่างในการดำเนินธุรกิจต่อไป
6. มีหน่วยงานให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมการแปรรูปผลไม้และในการจัดทำระบบประกันคุณภาพ GMP/HACCH

โครงการพัฒนาระบบการวิเคราะห์ ดิน น้ำ และ ปุ๋ย ให้มีประสิทธิภาพ

หลักการและเหตุผล

เกษตรกรในปัจจุบันประสบกับปัญหาในเรื่องของดิน น้ำ และปุ๋ยในการเกษตร ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นนี้เป็นส่วนสำคัญต่อเกษตรกรและผลผลิตทางการเกษตรเป็นอย่างมาก จึงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศชาติเพราะการเกษตรถือได้ว่าเป็นแหล่งวัตถุดิบของการผลิตในด้านอุตสาหกรรมต่าง ๆ

ปัญหาที่พบในเรื่องดิน น้ำ และปุ๋ยนั้น พบว่าเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการตรวจวิเคราะห์สภาพ ดิน น้ำ และปุ๋ย ถึงแม้ว่าจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาให้การช่วยเหลือแต่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลืออย่างทั่วถึงและเต็มที่เท่าที่ควร จึงทำให้เกษตรกรประสบกับปัญหาในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก จึงส่งให้ผลผลิตน้อย และไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานเท่าที่ควร

ดังนั้นจึงเห็นควรริบให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนและทั่วถึง โดยจัดตั้งศูนย์การวิเคราะห์สภาพดิน น้ำ และปุ๋ยขึ้นในระดับตำบล เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุดและรวดเร็ว และเพิ่มพูนศักยภาพของเกษตรกรในเรื่องของการตรวจวิเคราะห์สภาพ ดิน น้ำ และปุ๋ย โดยนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการวิเคราะห์สภาพดิน น้ำ และปุ๋ยเบื้องต้นได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดตั้งศูนย์การวิเคราะห์สภาพดิน น้ำ และปุ๋ยให้เข้าถึงภาคเกษตรกรอย่างเป็นรูปธรรม
2. เพื่อพัฒนาด้านการตรวจวิเคราะห์สภาพดินเบื้องต้นแก่ภาคเกษตรกร
3. เพื่อพัฒนาด้านการตรวจวิเคราะห์สภาพน้ำเบื้องต้นแก่ภาคเกษตรกร
4. เพื่อพัฒนาการตรวจวิเคราะห์สภาพปุ๋ยเบื้องต้นให้แก่ภาคเกษตรกร
5. เพื่อให้มีหน่วยงานกลางในระดับตำบลที่มีระบบการตรวจวิเคราะห์ ดิน น้ำ และปุ๋ย ที่มีประสิทธิภาพและมีความถูกต้องแม่นยำ
6. เพื่อเป็นการลดการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร
7. เพื่อเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรในด้านการตรวจวิเคราะห์สภาพดิน น้ำ และปุ๋ยเบื้องต้น

เป้าหมาย

1. มีศูนย์วิเคราะห์สภาพดิน น้ำ และปุ๋ยในระดับตำบล อย่างทั่วถึง
2. มีเครื่องมือตรวจวิเคราะห์สภาพดิน น้ำ และปุ๋ยที่มีมาตรฐานและเพียงพอ
3. เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการตรวจวิเคราะห์สภาพดิน น้ำ และปุ๋ยเบื้องต้น
4. มีผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้นและมีคุณภาพ
5. เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร

สถานที่ดำเนินการ

ภาคการเกษตรในภาคตะวันออก และพื้นที่ใกล้เคียง

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคตะวันออก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
2. ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
3. กรมวิชาการเกษตร
4. กรมพัฒนาชุมชน
5. สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิจกรรม/การดำเนินงาน

1. ทำการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานของการวิเคราะห์สภาพปัญหาดิน น้ำ และปุ๋ย ในพื้นที่ที่ประสบปัญหา
2. จัดการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานแก่เกษตรกรในเรื่องของการวิเคราะห์สภาพดิน น้ำ และปุ๋ย
3. จัดตั้งศูนย์การวิเคราะห์สภาพดิน น้ำ และปุ๋ย ในระดับตำบลอย่างทั่วถึง
4. ทำการวิจัยผลผลิตที่ได้จากการเกษตรว่ามีปริมาณและคุณภาพเพิ่มมากขึ้นหรือไม่
5. ติดตามผลในการจัดตั้งศูนย์และความรู้แก่เกษตรกรว่ามีส่วนช่วยแก้ปัญหาให้สภาพของการเกษตรเพิ่มมากขึ้นหรือไม่

ระยะเวลา

แผนการดำเนินงานระยะเวลาต่อเนื่อง 5 ปี ในช่วงปี 2549 - 2553

งบประมาณ

ปีละ 1 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 5 ปี รวม 5 ล้านบาท

การติดตามและประเมินผล

1. ศูนย์วิเคราะห์สภาพดิน น้ำ และปุ๋ย มีการให้บริการในภาคเกษตรอย่างทั่วถึง
2. เกษตรกรสามารถแก้ปัญหาสภาพดิน น้ำ และปุ๋ย เบื้องต้นได้
3. มีการสู่มตัวอย่างเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายในการแก้ปัญหาสภาพดิน น้ำ และปุ๋ย
4. ดินและน้ำ มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น
5. ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้นและได้คุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด

6. เกษตรกรในภาคตะวันออกได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP เพิ่มมากขึ้น
7. ยอดการส่งออกผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มสูงขึ้น
8. ทำแบบสอบถามเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพดิน น้ำและปุ๋ย
2. มีศูนย์ตรวจวิเคราะห์สภาพ ดิน น้ำและปุ๋ยในระดับตำบล อย่างทั่วถึง
3. ดิน น้ำและปุ๋ย มีคุณภาพที่เหมาะสมแก่การเกษตร
4. ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น
5. ลดสารตกค้างและปนเปื้อนในผลผลิตทางการเกษตร
6. ลดปริมาณการใช้สารเคมีในการเกษตร
7. ช่วยให้สภาพแวดล้อมทางการเกษตรดีขึ้น
8. เกษตรกรสามารถคาดการณ์ต่อสภาพดิน น้ำของพื้นที่เพาะปลูก โดยการวิเคราะห์ได้ด้วยตัวเกษตรกรเอง และสามารถนำไปสู่การปรับปรุงพื้นที่เพื่อลดการเสื่อมของสภาพดินน้ำได้

โครงการพัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวสู่มาตรฐานสากล

หลักการและเหตุผล

ในการพัฒนาประสิทธิภาพระบบการผลิตนั้นต้องมีคุณค่า มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของตลาดและผู้บริโภค นอกจากนี้อาจมีการพัฒนาในเรื่องของบรรจุภัณฑ์ การรวมกลุ่มผู้ผลิตทุกระดับเพื่อการศึกษาค้นคว้าพัฒนาระบบการผลิตให้เข้าถึงมาตรฐานสากลเน้นย้ำในเรื่องของระบบมาตรฐานต่าง ๆ โดยให้เกิดความร่วมมือทั่วทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างจริงจัง

ปัจจุบันมาตรฐานที่นำมาใช้ในการเกษตรและอุตสาหกรรมผลไม้นสดและผลไม้แปรรูป คือมาตรฐาน GAP ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การเกษตรที่ดี ที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับการผลิตการเกษตรซึ่งเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมตั้งแต่การปลูกจนถึงเก็บผลผลิตจึงเป็นการยกระดับการผลิตปลูกผลไม้ปลอดสารพิษและมาตรฐานหลังจากการเก็บเกี่ยวแล้วคือ มาตรฐาน GMP ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์วิธีที่ดีในการผลิตอาหาร จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำระบบทั้งสองมาพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรมผลไม้นสดและผลไม้แปรรูป ไปในทิศทางเดียวกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำระบบมาตรฐาน GAP และ GMP มาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลสูงสุด
2. เพื่อพัฒนาระบบการออกใบรับรองสินค้าทางการเกษตร GAP และ GMP ให้มีความรวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน
3. เพื่อกำหนดมาตรฐานผลไม้แต่ละชนิดที่สามารถรับรองคุณภาพได้
4. เพื่อพัฒนาผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้นสดและผลไม้แปรรูป ในภาคการผลิตและแปรรูปผลไม้
5. เพื่อพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็งสำหรับอุตสาหกรรมผลไม้เข้าสู่ตลาดโลก

เป้าหมาย

1. มีมาตรฐานการผลิตที่เป็นรูปธรรมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยสามารถนำมาอ้างอิงได้
2. สร้างและพัฒนาบุคลากรในภาคการผลิตและผู้ประกอบการ ให้มีความรู้ความสามารถในการผลิตที่ได้คุณภาพ
3. มีผู้ประกอบการและผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมผลไม้นสดและผลไม้แปรรูป ในภาคการผลิตเพิ่มขึ้น

สถานที่ดำเนินการ

ภาคการเกษตรในภาคตะวันออก และภูมิภาคใกล้เคียง

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคตะวันออก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
2. ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
3. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
4. กรมพัฒนาชุมชน
5. สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิจกรรม/การดำเนินงาน

1. ทำการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลของผลไม้แต่ละชนิดต่อพื้นที่การเพาะปลูก ข้อมูลเกษตรกรและผู้ประกอบการผลไม้สดและผลไม้แปรรูป ให้ครอบคลุมทั้งภาคตะวันออก
2. ส่งเสริมให้เกษตรกรและผู้ประกอบการผลไม้สดและผลไม้แปรรูปเกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งถูกต้องตามกฎหมายเพื่อการต่อรองราคาและการได้รับการช่วยเหลือด้านเครื่องมือจากภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม
3. จัดหน่วยตรวจสอบและวิเคราะห์ดินเคลื่อนที่และให้ความรู้ที่ถูกต้องในการวิเคราะห์ดินเบื้องต้นแก่เกษตรกร
4. ส่งเสริมการจัดทำระบบมาตรฐาน GAP และ GMP แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ โดยการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ที่ถูกต้องสามารถปฏิบัติงานได้จริง และมีหน่วยงานออกใบรับรองมาตรฐานที่รวดเร็วในพื้นที่
5. จัดทำมาตรฐานของผลไม้แต่ละชนิด โดยการระดมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดมาตรฐานผลไม้และสามารถรับรองคุณภาพได้อย่างเป็นรูปธรรม
6. จัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรในภาคเกษตรกรผู้ผลิตและผู้ประกอบการผลไม้แปรรูป ให้มีความรู้ความสามารถทันต่อสถานการณ์และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ระยะเวลา

แผนการดำเนินงานระยะเวลาต่อเนื่อง 5 ปี ในช่วงปี 2549 - 2553

งบประมาณ

ปีละ 1 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 5 ปี รวม 5 ล้านบาท

การติดตามและประเมินผล

1. ผลไม้แต่ละชนิดมีมาตรฐานการผลิตที่เป็นรูปธรรมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถนำมาอ้างอิงได้
2. ระบบฐานข้อมูลที่ได้ต้องมีความถูกต้องและมีการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ สามารถเรียกใช้ข้อมูลได้ทันต่อสถานการณ์ และครอบคลุมทั้งภาคตะวันออก
3. เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรและผู้ประกอบการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมโดยการจดทะเบียนจัดตั้งองค์กรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
4. บุคลากรในภาคเกษตรและผู้ประกอบการ มีความรู้ความสามารถในด้านการผลิตที่ได้คุณภาพและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาระบบการผลิต รวมทั้งการได้รับการสนับสนุนเทคโนโลยีใหม่ๆที่มีประโยชน์ต่อการผลิต
5. เกษตรกรสามารถวิเคราะห์และตรวจสอบคุณภาพสินค้าเบื้องต้น
6. เกษตรกรในภาคตะวันออกได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP และสามารถนำระบบ GAP ไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อสวนผลไม้
7. ผู้ประกอบการผลไม้แปรรูปในภาคตะวันออกได้รับการรับรองมาตรฐาน GMP และสามารถนำระบบ GMP ไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการผลิต

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถกำหนดมาตรฐานผลไม้แต่ละท้องถิ่นให้มีมาตรฐานเดียวกันและสามารถอ้างอิงได้ทำให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้ซื้อ
2. สามารถคาดการณ์ผลผลิตที่จะออกสู่ท้องตลาดได้อย่างถูกต้องแม่นยำด้วยระบบฐานข้อมูลด้านการเกษตร
3. รัฐสามารถช่วยเหลือเกษตรกร ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเข้าถึงเกษตรกรและผู้ประกอบการผ่านกลุ่มที่เกิดการรวมตัวและได้ทำการจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
4. บุคลากรในภาคการเกษตร และผู้ประกอบการผลไม้แปรรูป มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบมาตรฐานที่แต่ละประเทศกำหนดขึ้นได้อย่างทันสถานการณ์ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการผลิตให้ได้มูลค่าสูงสุด
5. เกษตรกรสามารถคาดการณ์ต่อสภาพดินของพื้นที่เพาะปลูก โดยการวิเคราะห์ได้ด้วยเกษตรกรเอง และสามารถนำไปสู่การปรับปรุงพื้นที่เพื่อลดการเสื่อมของสภาพดินได้

โครงการวิจัยและพัฒนาระบบการจัดการน้ำแก่ภาคการเกษตร (ผลไม้) อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการและเหตุผล

จากสภาวะทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ เนื่องมาจากเหตุผลต่างๆ เช่น ผลผลิตในแต่ละปีของผลไม้ที่ไม่แน่นอน บางครั้งผลไม้มีปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพผลผลิตไม่ดีเนื่องจากการระบาดของโรค แมลงและศัตรูพืช ปัญหาฝนตกหนักในช่วงเก็บผลผลิต การเก็บเกี่ยวผลไม้เพื่อจำหน่ายมีการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวที่ไม่เหมาะสม และปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ประสบอยู่ คือ ปัญหาการขาดแคลนน้ำในการทำการเกษตรสืบเนื่องจากปัจจุบันได้เกิดโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นในภาคตะวันออกเฉียงใต้ตามเป้าหมายของโครงการชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้นแหล่งน้ำที่มีอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงใต้นอกจากจะใช้ในการอุปโภค-บริโภคในครัวเรือนแล้ว น้ำในภาคตะวันออกเฉียงใต้ถูกส่งไปใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงทำให้ภาคเกษตรกรรมประสบกับปัญหาขาดแคลนน้ำเฉกเช่นปัจจุบัน ดังนั้นเพื่อให้ปัญหาเหล่านี้ได้รับการช่วยเหลือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงทำโครงการวิจัยและพัฒนาระบบการจัดการน้ำแก่ภาคการเกษตร (ผลไม้) ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ให้มีประสิทธิภาพ ในการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำในภาคตะวันออกเฉียงใต้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอกับความต้องการทางภาคเกษตรกรรมในภาคตะวันออกเฉียงใต้
2. วิจัยและพัฒนาระบบการจัดการน้ำแก่ภาคการเกษตร (ผลไม้) อย่างมีประสิทธิภาพตรงความต้องการของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงใต้

เป้าหมาย

1. ภาคเกษตรกรรมในภาคตะวันออกเฉียงใต้มีแหล่งน้ำใช้เพียงพอกับความต้องการ
2. มีงานวิจัยและพัฒนาระบบการจัดการน้ำแก่ภาคการเกษตร (ผลไม้) อย่างมีประสิทธิภาพตรงความต้องการของเกษตรกรในด้านการแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำ

สถานที่ดำเนินการ

ภาคการเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงใต้ และภูมิภาคใกล้เคียง

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงใต้

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด

2. จังหวัดทุกจังหวัดผ่านผู้ว่า CEO
3. กรมส่งเสริมการเกษตร
4. กรมชลประทาน
5. สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิจกรรม/การดำเนินงาน

1. การประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอับความต้องการทางภาคเกษตรกรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตร จังหวัดทุกจังหวัดผ่านผู้ว่า CEO กรมส่งเสริมการเกษตร กรมชลประทาน มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น
2. ประชาสัมพันธ์และทำประชาพิจารณ์กับเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อทราบถึงความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริงในด้านความต้องการใช้น้ำทางการเกษตร
3. วิจัยและพัฒนาระบบการจัดการน้ำแก่ภาคการเกษตร (ผลไม้) อย่างมีประสิทธิภาพตรงความต้องการของเกษตรกรในด้านการแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำ

ระยะเวลา

แผนการดำเนินงานระยะเวลาต่อเนื่อง 2 ปี ในช่วงปี 2549 - 2550

งบประมาณ

ปีละ 2 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 2 ปี รวม 4 ล้านบาท

การติดตามและประเมินผล

1. เกษตรกรภาคการเกษตร (ผลไม้) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือใช้น้ำใช้อย่างเพียงพอ
2. มีงานวิจัยทางด้านการพัฒนาระบบการจัดการน้ำอย่างน้อยปีละ 5 ชิ้น
3. งานวิจัยเหล่านี้ได้รับการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อสนองความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างเพียงพอในการทำการเกษตร
2. ระบบการจัดการน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับการพัฒนาอย่างจริงจังเพื่อสนองความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง
3. ผลผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้นสามารถเพิ่มยอดขายผลไม้สดและผลไม้แปรรูปเพิ่มสูงขึ้นทั้งด้านราคาและปริมาณ

โครงการศึกษาวิจัยคุณค่าโภชนาการ เวชสำอาง และการสร้างมูลค่าเพิ่มของผลไม้ไทย

หลักการและเหตุผล

ผลไม้ของไทยแม้ว่าจะมีจุดเด่นในเรื่องของผลผลิตแต่ละชนิดที่ผลิตได้ทั้งปีและทุกฤดูกาล แต่คุณค่าทางโภชนาการและคุณภาพอาจไม่สม่ำเสมอ เช่น รสชาติ ขนาด น้ำหนัก สี และกลิ่น อาจก่อให้เกิดปัญหาให้แก่ผู้บริโภคซึ่งต้องการความเป็นมาตรฐานและมีการประกันคุณภาพของผลผลิต ทำให้ต้องมีการศึกษาวิจัยถึงคุณค่าทางโภชนาการ โดยเน้นถึงรายละเอียดเฉพาะพืช การควบคุมน้ำหนัก หรือขนาด รสชาติ ของผลไม้ ที่ได้มาตรฐานตามชนิด หรืออาจจะมีการศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มคุณค่าของผลไม้โดยการแปรรูปในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เครื่องสำอาง ยารักษาโรค

ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ โดยมีจุดประสงค์หลักในการเปลี่ยนแปลงสภาพลักษณะ และช่วยทำให้บุคลิกภาพดีขึ้น ดังจะเห็นได้ว่า ทุกวันนี้ ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่ผลิตและใช้มีความหลากหลาย และแตกต่างกัน ทั้งชนิด รูปแบบ ตลอดจนจุดประสงค์ของการใช้งาน อาทิ ผลิตภัณฑ์แต่งหน้า ผลิตภัณฑ์เสริมความงาม Moisturizers และ Lotions ผลิตภัณฑ์แต่งสีผม สีทาเล็บ และอื่น ๆ และด้วยสาเหตุดังกล่าวข้างต้น ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางจึงมีการแข่งขันกันสูง และมีมูลค่าหลายพันล้านบาท อย่างไรก็ตาม ตลาดและธุรกิจทางด้านเครื่องสำอาง ก็ยังเปิดโอกาสให้กับผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่สามารถตอบสนองความต้องการให้กับผู้บริโภคได้

เครื่องสำอางที่ผลิตในประเทศไทยเป็นที่ยอมรับว่ามีศักยภาพดี นับตั้งแต่การพัฒนาสูตร และส่วนผสม กรรมวิธีการผลิต ตลอดจนการทดสอบและการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ โดยถ้ามีการวิจัยและพัฒนาเอาคุณค่าของผลไม้มาใช้ในการทำเครื่องสำอางยังจะเพิ่มมูลค่าให้กับผลไม้ และยังลดปัญหาผลไม้ล้นตลาดได้อีกด้วย

ปัจจุบันอาจจะถือได้ว่ากฎระเบียบมาตรฐานผลผลิตประเภทต่างๆ ลูกค้านั้นเป็นผู้กำหนด โดยเฉพาะเน้นไปที่คุณภาพสินค้า ไม่เพียงแต่รูปร่างลักษณะภายนอกที่เห็นเท่านั้น หากสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพหรือไม่ได้มาตรฐานตามที่ถูกกำหนด ก็จะถูกปฏิเสธจากผู้บริโภค ก่อให้เกิดความเสียหายทั้งธุรกิจตนเองและส่วนรวมของการส่งออกของประเทศ เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิบัติดูแลที่ถูกต้องเหมาะสมทั้งขบวนการผลิต

จะเห็นได้ว่า มาตรฐานสินค้าเกษตรมีองค์ประกอบทั้งส่วนที่เป็นมาตรฐานคุณภาพในเชิงคุณลักษณะ เช่น พันธุ์ ขนาด รูปร่าง สี รสชาติ ความสมบูรณ์ของผลผลิต เป็นต้น และมาตรฐานของความปลอดภัย เช่น ปลอดภัยจากสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ตกค้างในผลผลิต หรือความปลอดภัยจากการปนเปื้อนสารเคมี หรือเชื้อโรคอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อมนุษย์ ซึ่งรวมทั้งความปลอดภัยตลอดกระบวนการผลิต และระหว่างขนส่งก่อนถึงผู้บริโภค ความปลอดภัยดังกล่าวนี้ในปัจจุบันรวมถึงการปลอดภัยจากโรคแมลงศัตรูพืชด้วย

ดังนั้นถ้ามีการปรับปรุงสายพันธุ์ของผลไม้ให้เป็นที่ต้องการของตลาดและสามารถป้องกันศัตรูพืชได้โดยไม่ต้องใช้สารเคมีเข้ามาจัดการ จะทำให้เพิ่มความมั่นใจให้ผู้บริโภคและจะเพิ่มมูลค่าของสินค้าได้อีกทางหนึ่ง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิจัยและพัฒนาสร้างสายพันธุ์ใหม่ของผลไม้ตามความต้องการของตลาด
2. เพื่อวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปให้มีความหลากหลาย
3. เพื่อศึกษาวิจัยคุณค่าทางโภชนาการของผลไม้แต่ละชนิด
4. เพื่อวิจัยและพัฒนานำประโยชน์จากคุณค่าของผลไม้สู่การผลิตเวชสำอางในการเพิ่มมูลค่าของผลไม้
5. เพื่อการปรับปรุงรูปลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ และลดปัญหาการใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืช

เป้าหมาย

1. มีการสร้างสายพันธุ์ของผลไม้ไทยให้ตรงตามความต้องการของตลาดและทนต่อศัตรูพืช
2. มีการนำเทคโนโลยีการแปรรูปผลไม้ใหม่ๆมาใช้เพื่อสร้างความหลากหลายของสินค้า
3. มีรายละเอียดของคุณค่าทางโภชนาการของผลไม้แต่ละชนิด แต่ละท้องถิ่นเพื่อเป็นการสร้างเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น
4. มีการนำผลไม้ไทยไปผลิตเป็นเวชสำอาง ในหลายๆชนิดผลไม้
5. มีการเพิ่มมูลค่าให้กับผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
6. มีการใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืชในปริมาณที่ลดลง
7. เพิ่มรูปลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ต้องการของตลาด

สถานที่ดำเนินการ

ภาคการเกษตรในภาคตะวันออก และภูมิภาคใกล้เคียง

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคตะวันออก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. กรมวิชาการเกษตร
2. สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ
3. สถาบันอาหาร
4. ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
5. สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิจกรรม/การดำเนินงาน

1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสายพันธุ์ใหม่ของผลไม้ ในสถาบันการศึกษาให้มีการวิจัยด้านนี้เพิ่มมากขึ้น
2. จัดตั้งหน่วยงานถ่ายทอดผลงานวิจัยแก่เกษตรกร เพื่อนำไปปรับปรุงสวนผลไม้ของตนเอง
3. รวบรวมสายพันธุ์ของผลไม้เพื่อหาสายพันธุ์ที่ให้คุณค่าทางโภชนาการสูงสุด
4. จัดตั้งหน่วยงานศึกษา วิเคราะห์ คุณค่าทางโภชนาการของผลไม้แต่ละชนิด
5. ประชาสัมพันธ์ถึงคุณค่าทางโภชนาการของผลไม้แต่ละชนิดในแต่ละท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จัก
6. วิจัยและพัฒนาในการนำประโยชน์จากผลไม้สู่อุตสาหกรรมเวชสำอาง
7. มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปที่ทันสมัยและประหยัดค่าใช้จ่าย มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์สู่ท้องตลาด

ระยะเวลา

แผนการดำเนินงานระยะเวลาต่อเนื่อง 5 ปี ในช่วงปี 2549 - 2553

งบประมาณ

ปีละ 1 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 5 ปี รวม 5 ล้านบาท

การติดตามและประเมินผล

1. มีผลไม้สายพันธุ์ใหม่ๆ ออกแพร่เผยแพร่แก่เกษตรกรได้นำไปทดลองปลูก
2. สามารถผลิตผลไม้สดและผลไม้แปรรูปที่ตรงตามความต้องการของตลาด
3. มีเทคโนโลยีการแปรรูปที่ตอบสนองต่อผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ
4. ผลไม้ในภาคตะวันออกมีการบ่งชี้ถึงคุณค่าทางโภชนาการ
5. มีการนำประโยชน์จากผลไม้ไปใช้ในการทำเวชสำอางออกสู่ท้องตลาด
6. มีการลดใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืช

7. ผลไม้สดและผลไม้แปรรูปเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถเพิ่มยอดขายผลไม้สดและผลไม้แปรรูปเพิ่มสูงขึ้นทั้งด้านราคาและปริมาณ
2. ผู้บริโภคสามารถทราบถึงคุณค่าทางอาหารในการตัดสินใจเลือกซื้อ
3. ผู้ซื้อสามารถได้สินค้าตรงตามต้องการของตลาดภายในและภายนอกประเทศ

สามารถนำประโยชน์จากคุณค่าของผลไม้มาใช้ในอุตสาหกรรมเวชสำอางอีก

โครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ (GIS) ด้านผลไม้

หลักการและเหตุผล

ในการพัฒนาการเกษตรผลไม้ไทยในปัจจุบันแม้ว่าจะมีการนำเอาเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ มาใช้ช่วยในการปลูกไม้ผลให้มีประสิทธิภาพได้อย่างแพร่หลายพอสมควรแล้วก็ตาม แต่ยังมีชาวสวนผลไม้อีกมากที่ไม่ทราบถึงวิธีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในผลไม้ที่มีคุณภาพที่ได้มาตรฐานทั้ง รูปร่าง น้ำหนัก กลิ่น สีของผลไม้ พื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะปลูกการแก้ไขปัญหาที่พบในสวนผลไม้ได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังมีปัญหาอีกหลายด้านในการขนส่ง การติดต่อประสานงานด้านการตลาด การจัดทำระบบบัญชีธุรกิจ การจัดหาแรงงาน ปัญหาของโรคและแมลง การจัดการในเรื่องปุ๋ยหรือการปรับปรุงบำรุงดินที่ถูกวิธีตลอดจนวิธีการอนุรักษ์ดินและน้ำที่ถูกต้องเป็นต้น

การจัดทำระบบฐานข้อมูลตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำของทุกชนิดผลไม้ไทย โดยเฉพาะผลไม้ในภูมิภาคตะวันออก ให้สามารถจัดเป็นฐานข้อมูลในการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบโดยใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างเป็นระบบ (Geography Information System) แล้วนำข้อมูล ตั้งแต่พื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกผลไม้ ชนิดดินที่เหมาะสมแก่การปลูกที่ผลไม้แต่ละชนิด แหล่งน้ำที่เหมาะสมพอเพียง ภูมิอากาศและความชื้นสัมพัทธ์ปริมาณน้ำฝน ชนิดพืชและพันธุ์ที่ใช้ปลูก การควบคุมดูแลผลผลิตให้ได้มาตรฐาน การขนส่งและการตลาด การแปรรูปผลไม้ด้วยเทคนิควิธีการที่เหมาะสม รูปแบบการบรรจุหีบห่อหรือบรรจุภัณฑ์ กลุ่มลูกค้าแต่ละระดับทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ระบบฐานข้อมูลในเรื่องผลไม้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่ออุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูปหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรมีการประสานด้านบริหารจัดการข้อมูลเพื่อให้ชาวสวนผลไม้หรือกลุ่มผู้ผลิตหรือส่งออกได้เข้าไปเรียนรู้ แล้วนำไปปรับใช้ในสวนของตนเอง โดยข้อมูลในฐานข้อมูลต้องมีการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมผลไม้ไทยได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจจัดทำฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ (GIS) ด้านผลไม้
2. เพื่อรวบรวมข้อมูล จากเอกสารสิ่งพิมพ์ รายงาน การศึกษาวิจัย จากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งภายในและนอกประเทศที่เกี่ยวข้องกับผลไม้จัดทำเป็นระบบ
3. จัดประชุมสัมมนาผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้านด้านผลไม้ไทยเพื่อช่วยในการจัดทำระบบข้อมูล
4. เผยแพร่ข้อมูลในอินเทอร์เน็ตควบคุมระบบและปรับข้อมูลให้ทันสมัยตลอดเวลา
5. จัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ความรู้และวิธีการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ในฐานข้อมูลสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย

เป้าหมาย

1. มีระบบฐานข้อมูลด้านภูมิสารสนเทศ (GIS) ด้านผลไม้
2. ระบบฐานข้อมูลต้องเป็นแหล่งความรู้ทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรด้านผลไม้
3. สามารถจัดทำฐานข้อมูลให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 2 ปี
4. สามารถปรับปรุงข้อมูลและขบวนการทดลองใช้งานให้แล้วเสร็จภายใน 2 ปี
5. ฐานข้อมูลสามารถใช้งานได้โดยง่ายมีการปรับข้อมูลได้อย่างสม่ำเสมอ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
2. สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
3. ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
4. กรมส่งเสริมการเกษตร
5. ธนาคารเพื่อการเกษตร
6. สถาบันการเงินต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
7. กรมส่งเสริมและส่งออก
8. กรมพัฒนาชุมชน
9. สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยบูรพา

กิจกรรมและการดำเนินงาน

1. สำรวจรวบรวมและเพื่อจัดทำฐานข้อมูลทุกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลไม้
2. จัดหาโปรแกรมระบบภูมิสารสนเทศ (GIS) ที่เหมาะสมในการจัดทำฐานข้อมูลและจัดการข้อมูลที่เหมาะสมสามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง
3. จัดประชุมสัมมนานักวิชาการผู้รู้ทุกสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องด้านผลไม้ เพื่อหาแนวทางในการจัดการข้อมูลให้สามารถสนองต่อความต้องการได้อย่างแท้จริง
4. ทดสอบโปรแกรมจัดการฐานข้อมูลผลไม้ให้สามารถปฏิบัติการได้อย่างแท้จริง
5. อบรมสัมมนาประมุขชี้แจง เผยแพร่ข่าวสารจัดทำคู่มือที่ง่ายต่อเกษตรกรที่จะเข้าไปใช้ประโยชน์ในฐานข้อมูล
6. ดำเนินการตรวจสอบปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยใหม่เสมอ

ระยะเวลา

แผนการดำเนินงานระยะเวลาต่อเนื่อง 5 ปี ในช่วง ปี พ.ศ. 2549- พ.ศ. 2553

งบประมาณ

งบประมาณดำเนินการในการจัดซื้อโปรแกรมการจัดการระบบ GIS การสำรวจเก็บข้อมูลรวบรวมเอกสารทุกส่วนราชการ ภาครัฐและเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การแปลงข้อมูลเพื่อจัดระบบฐานข้อมูลเพื่อการใช้งานระยะเวลาต่อเนื่อง 5 ปี เป็นเงิน 5 ล้านบาท

การติดตามและประเมินผล

1. สำรวจติดตามการเข้าไปใช้ข้อมูลในฐานข้อมูล โดยให้มีการตอบรับการโต้ตอบหรือการส่งข้อมูลข่าวสารเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล
2. ประเมินผลชาวสวนผลไม้หรือผู้ประกอบการในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้มีการพัฒนาการในเรื่องการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนและที่ผลผลิตได้ราคาเป็นที่น่าพอใจ
3. การพัฒนารูปแบบการปรับปรุงสายพันธุ์ตลอดจนเป็นผู้ครองตลาดผลไม้ในตลาดโลกได้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ชาวสวนผลไม้ไทยมีฐานข้อมูลที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาผลไม้ได้อย่างต่อเนื่องและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง
2. เกิดการพัฒนาในการบริหารจัดการสวนได้
3. ประเทศไทยสามารถเป็นผู้นำตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศเป็นมาตรฐานสากล

โครงการพัฒนาเครือข่ายของอุตสาหกรรมผลไม้สดและผลไม้แปรรูป

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาการเกษตรในปัจจุบันโดยเฉพาะการเกษตรของชาวสวนผลไม้ในภาคตะวันออก เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของภูมิภาคมีความเหมาะสมในการปลูกผลไม้ได้เกือบทุกชนิดเพราะสภาพพื้นที่ที่มีความเหมาะสมและให้ผลผลิตมาก เกษตรกรบางส่วนได้มีการรวมตัวกันตั้งเป็นกลุ่ม ชมรม หรือสมาคมเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการสร้างอำนาจต่อรองในด้านการตลาด การเรียนรู้ในเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ในการขยายพันธุ์ที่ทนทานต่อโรค ดูแลง่าย แต่โดยแท้ที่จริงแล้วมักพบเป็นการรวมตัวอย่างหลวม ๆ เพียงฤดูกาลของผลไม้แต่ละชนิดเป็นส่วนใหญ่ และบางครั้งก็มีการแข่งขันระหว่างกลุ่ม เช่น การตัดราคา ซึ่งไม่เป็นผลดีโดยรวมของชาวสวนส่วนใหญ่ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่เหนียวแน่นเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันอย่างแท้จริง จึงถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะนำไปสู่ความร่วมมือในการจัดการสวนผลไม้ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการกำหนดขนาดผลไม้ การกำหนดราคาและความเป็นมาตรฐาน เพื่อประกันราคาและคุณภาพของผลไม้ นอกจากนี้การสร้างสายพันธุ์ใหม่ของผลไม้ก็จะมี การเผยแพร่ให้สมาชิกในกลุ่มหรือในเครือข่ายได้มีโอกาสเรียนรู้ สามารถนำไปปรับปรุงสายพันธุ์ และขยายสายพันธุ์ในสวนของตน ตลอดจนเรียนรู้เทคนิคใหม่ ๆ เพราะฉะนั้นรูปแบบเครือข่ายที่ ประสบผลสำเร็จจะเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับชาวสวนได้ยึดแบบอย่างในการบริหารจัดการกลุ่มและสร้างเป็นเครือข่ายขึ้นได้เช่นกัน อาจจะเป็นการสร้างเครือข่ายแต่ละชนิดของผลไม้ เช่น กลุ่มมะม่วงปราจีนบุรี ซึ่งเป็นตัวอย่างของการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายอย่างหนาแน่นและก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนากิจการได้ผลเป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรเกิดการรวมตัวกันและจัดตั้งเครือข่าย สมาคม ชมรม องค์กร อย่างถูกต้องตามกฎหมาย
2. เพื่อให้เครือข่ายเป็นที่ทำให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และพัฒนาผู้ประกอบการ บุคลากรในภาคการผลิตผลไม้สดและผลไม้แปรรูป
3. เครือข่ายสามารถพัฒนาผู้ประกอบการและชาวสวนหรือผู้ผลิตที่เกี่ยวข้องทำให้เกิดองค์กรที่เข้มแข็งสำหรับอุตสาหกรรมผลไม้เข้าสู่ตลาดโลกได้
4. เครือข่ายสามารถกำหนดมาตรฐานการผลิตผลไม้แต่ละชนิดที่สามารถประกันคุณภาพและรองรับความต้องการของตลาด
5. เครือข่ายสามารถกำหนดราคาที่เหมาะสมเป็นธรรม คุ่มต่อการลงทุนในการทำ การเกษตร

เป้าหมาย

1. เกิดเครือข่าย ชมรม องค์กร ที่มีการรวมตัวกันในรูปแบบของสมาคม ชมรม องค์กร อย่างถูกต้องตามกฎหมาย
2. เครือข่ายมีมาตรฐานการเพาะปลูก การผลิต ที่เป็นรูปธรรมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน
3. มีการพัฒนาสายพันธุ์ใหม่ของชนิดผลไม้แต่ละชนิดที่เหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ หรือพื้นที่ของภูมิภาค

สถานที่ดำเนินการ

ภาคตะวันออกและภูมิภาคใกล้เคียง

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรและผู้ประกอบการผลไม้สดและผลไม้แปรรูปในภาคตะวันออก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. กรมพัฒนาชุมชน
2. กรมส่งเสริมการเกษตร
3. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
4. หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด
5. สำนักงานเกษตรจังหวัด
6. หอการค้าจังหวัด
7. อุตสาหกรรมจังหวัด
8. พาณิชย์จังหวัด
9. สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยบูรพา

กิจกรรมและการดำเนินงาน

1. รวบรวมกลุ่มเกษตรกรหรือชาวสวนผลไม้แต่ละประเภทหรือแต่ละชนิดพืชในแต่ละจังหวัด และภูมิภาค เพื่อจัดทำเป็นทำเนียบเกษตรกร
2. จัดอบรมสัมมนาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการรวมตัวกันเป็นเครือข่าย
3. จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้แก่เกษตรกรหรือผู้ประกอบการเพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ภูมิปัญญา และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน
4. ให้ความรู้เชิงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตลอดจนการบริหารการจัดการเชิงธุรกิจและการตลาด

5. มีการติดต่อสื่อสารระหว่างเครือข่ายต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จเป็นตัวอย่างในการศึกษาเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาการเกษตร
6. เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ สร้างงานวิจัย หรือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการผลิตและการแปรรูปผลไม้ให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กลุ่มต้องการ
7. มีการเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรและผู้ประกอบการในการจัดการในเรื่องธุรกิจการเกษตร การทำแผนเพื่อขอกู้เงิน
8. เกษตรกรเกิดการรวมตัวกันเพื่อกำหนดทิศทาง ราคา ปริมาณ และคุณภาพที่จะออกสู่ตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ระยะเวลา

แผนการดำเนินงานระยะเวลาต่อเนื่อง 5 ปี ในช่วงปี 2549 – 2553

งบประมาณ

5,000,000 บาท

การติดตามและประเมินผล

1. รวบรวมจำนวนรายชื่อกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายแต่ละชนิดพืช
2. เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรและผู้ประกอบการอย่างเป็นรูปธรรมโดยการจดทะเบียนจัดตั้งองค์กรอย่างถูกต้องตามกฎหมาย
3. ตรวจสอบความเคลื่อนไหวของราคาผลไม้ในตลาดกลางหรือในตลาดส่งออกทั้งภายในและภายนอก
4. สํารวจตรวจสอบสวนผลไม้ กลุ่มเกษตรกร ซึ่งเป็นสมาชิกของเครือข่ายว่ามีการพัฒนาการจัดการสวนที่ดีขึ้น
5. เกษตรกรในเครือข่ายได้รับประโยชน์หรือการรับรองมาตรฐาน GMP และ GAP สามารถพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อการผลิต

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรชาวสวนผลไม้และผู้ประกอบการมีการรวมกลุ่มจัดตั้งเครือข่ายได้ทุกจังหวัดทั่วทั้งภูมิภาค
2. เกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถจดทะเบียนเป็นองค์กร สมาคม ชมรมได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย
3. เครือข่ายทุกเครือข่ายสามารถเชื่อมโยงติดต่อกับประสานงานซึ่งกันและกันก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการผลิตผลไม้สดและผลไม้แปรรูปได้เป็นอย่างดี
4. เครือข่ายสามารถรวมตัวกันเรียนรู้ศึกษาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และพัฒนาระบบการจัดการระบบฟาร์มได้อย่างถูกต้องเป็นมาตรฐานสู่สากล

โครงการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุกแบบบูรณาการ

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากปัญหาภาวะราคาสินค้าเกษตรภายในประเทศมีความผันผวนอย่างต่อเนื่องตามสภาพดินฟ้าอากาศและความต้องการของตลาด พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความผันผวนของราคาสินค้าเกษตรภายในประเทศพบว่าปัจจัยหลักประการหนึ่งคือ เกษตรกรขาดความรู้และความเข้าใจในการคัดแยกคุณภาพมาตรฐานสินค้าก่อนจำหน่ายเนื่องจากไม่มีศูนย์กลางการบริการให้ความรู้หรือการจัดการสินค้าเกษตรนำเข้ามาซื้อขายส่วนใหญ่จึงเป็นลักษณะคุณภาพรวมซึ่งทำให้ราคาต่อหน่วยลดลง อีกทั้งเกษตรกรยังขาด อำนางในการต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางและผู้ซื้อทั่วไป

ดังนั้นถ้ามีการพัฒนาระบบการตลาดให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีการคัดเลือกคุณภาพสินค้าเกษตรก่อนนำเข้ามาจำหน่าย เช่นการพัฒนาตลาดอิเล็กทรอนิกส์ หรือมีการซื้อขายสินค้าหรือบริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งปัจจุบันมีบทบาทสำคัญมากขึ้น เนื่องจากสามารถติดต่อสื่อสารได้สะดวก รวดเร็ว ไร้ขีดจำกัดทางด้านภูมิศาสตร์และมีค่าใช้จ่ายต่ำ สามารถช่วยเพิ่มช่องทางในการค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ ช่วยประชาสัมพันธ์รูปลักษณ์และคุณภาพสินค้าได้ทั่วโลกตลอด 24 ชั่วโมง ซื้อผู้ขายสามารถเปรียบเทียบราคาของสินค้าก่อนตัดสินใจซื้อขาย และเพื่อเป็นช่องทางการตลาดในการกระจายสินค้า

เนื่องจากปัจจุบันมีการแข่งขันในเรื่องการตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ทำให้ผู้ผลิตรายย่อยหรือผู้ผลิตที่มีต้นทุนการผลิตต่ำไม่สามารถเข้าสู่การแข่งขันได้แม้ว่าจะมีการรวมกลุ่มกันระหว่างผู้ผลิตรายย่อยในของรูปสหกรณ์ตลาดกลางก็ตาม ก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการในการแข่งขันกับต่างประเทศ เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาการด้านการตลาดโดยมุ่งเข้าหาตลาดกลางรุกเข้าหาลูกค้ารายใหม่ หรือการนำเสนอสินค้าไปยังประเทศในเครือที่นิยมบริโภคผลไม้ไทยหรือผลไม้ในแถบเอเชีย จึงจำเป็นต้องมีการรวมกลุ่มผู้ค้าหรือผู้จำหน่าย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนโดยก่อให้เกิดความร่วมมือเพื่อให้ตลาดผลไม้ของประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างไม่หยุดนิ่ง มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง เพื่อขยายตลาดโดยเน้นหลักคุณค่าประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการค้าผลไม้ของไทยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาตลาดสินค้าผลไม้สดและผลไม้แปรรูปคุณภาพ ในตลาดกลางสินค้าเกษตรภาคตะวันออก
2. เพื่อสร้างและพัฒนานิคมอุตสาหกรรมผลไม้ตัวอย่างในระดับหมู่บ้าน (Estate)
3. เพื่อทำการตลาดเชิงรุกในตลาดต่างประเทศ

เป้าหมาย

1. ระบบการตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศสามารถเอื้อประโยชน์ต่อเกษตรกรอย่างสูงสุดและเป็นรูปธรรม
2. มีระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการใช้พื้นที่การขายสินค้าที่เป็นธรรมและมีแรงจูงใจให้นำสินค้ามาจำหน่ายในตลาดกลางสินค้าเกษตร
3. จัดทำตลาดกลางสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพตามความต้องการของผู้ซื้อ โดยมีการรับรองคุณภาพจากสวนของเกษตรกร
4. สร้างและพัฒนานิคมอุตสาหกรรมผลไม้ในระดับหมู่บ้านให้เป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่น
5. มีระบบการส่งเสริมการส่งออกในตลาดต่างประเทศที่ชัดเจน ตามแบบแผนที่วางไว้

สถานที่ดำเนินการ

ภาคการเกษตรในภาคตะวันออก และภูมิภาคใกล้เคียง

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรและผู้ประกอบการในภาคตะวันออก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. กรมส่งเสริมการส่งออก
2. กองส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาด กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์
3. กระทรวงการต่างประเทศ
4. กรมการค้าต่างประเทศ
5. กรมพัฒนาชุมชน
6. สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิจกรรม/การดำเนินงาน

1. สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดระบบการตลาดกลางสินค้าเกษตรในภาคตะวันออกแบบครบวงจร
2. สร้างแรงจูงใจในการนำสินค้ามาจำหน่ายในตลาดกลาง โดยมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้พื้นที่อย่างเป็นธรรม
3. สร้างเอกลักษณ์ตลาดกลางสินค้าเกษตร ให้เป็นตลาดที่มีคุณภาพผลผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP และ GMP ของผลผลิตที่นำมาจำหน่าย
4. จัดทำฐานข้อมูลของผู้ซื้อและผู้ขาย เพื่อทราบถึงทิศทางของตลาดได้อย่างถูกต้อง

5. จัดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและผู้ประกอบการผลไม้แปรรูปในเรื่องระบบการตลาดในการวางแผนการขายสินค้าให้เกิดมูลค่าสูงสุด

6. มีการจัดทำสื่อและการจัดทำ Road Show อย่างเป็นระบบแผนตลอดทั้งปี เพื่อเผยแพร่ผลไม้ตามฤดูกาล

7. ส่งเสริมการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ตัวอย่างในระดับหมู่บ้าน (Estate) เป็นแบบอย่างในการพัฒนาไปสู่หมู่บ้านอื่นๆในภาคตะวันออก เพื่อสร้างเอกลักษณ์ของผลไม้หรือผลิตภัณฑ์ประจำถิ่น

ระยะเวลา

แผนการดำเนินงานระยะเวลาต่อเนื่อง 5 ปี ในช่วงปี 2549 - 2553

งบประมาณ

ปีละ 1 ล้านบาท เป็นระยะเวลา 5 ปี รวม 5 ล้านบาท

การติดตามและประเมินผล

1. ตลาดกลางสินค้าการเกษตรมีการซื้อขายสินค้าแบบครบวงจร และเกษตรกรมีแรงจูงใจและเชื่อมั่นในการที่จะนำสินค้ามาจำหน่ายในตลาดกลางสินค้าเกษตร
2. ผู้ซื้อมีความมั่นใจในตัวสินค้าที่ซื้อไปจากตลาดกลางสินค้าเกษตร
3. ตลาดกลางสินค้าการเกษตรมีระบบฐานของผู้ขายและผู้ซื้ออย่างถูกต้องแม่นยำ
4. มีการ Road Show ผลไม้สดและผลไม้แปรรูปในตลาดต่างประเทศสม่ำเสมอตลอดทั้งปี
5. ตลาดกลางสินค้าเกษตรต้องเป็นที่ยอมรับในด้านคุณภาพของสินค้าที่เป็นรูปธรรม
6. มีนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ตัวอย่างในระดับหมู่บ้านเกิดขึ้นอย่างน้อยจังหวัดละหนึ่งแห่ง
7. บุคลากรในภาคเกษตรและผู้ประกอบการ มีความรู้ความเข้าใจในระบบการตลาดและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาระบบการผลิต รวมทั้งมีการส่งเสริมการตลาดอย่างต่อเนื่อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถเพิ่มยอดขายผลไม้สดและผลไม้แปรรูปเพิ่มสูงขึ้นทั้งด้านราคาและปริมาณ
2. เกษตรกรสามารถมีแหล่งจำหน่ายสินค้าที่ครบวงจร และสะดวกต่อการจำหน่าย
3. ผู้ซื้อสามารถได้สินค้าตรงตามต้องการของตลาดภายในและภายนอกประเทศ
4. มีตลาดกลางสินค้าเกษตรที่ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรที่ได้คุณภาพเชื่อถือได้
5. มีระบบฐานข้อมูลของผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งง่ายต่อการส่งเสริมการตลาดในอนาคต
6. ตลาดต่างประเทศรู้จักผลไม้สดและผลไม้แปรรูปของไทยแพร่หลายมากขึ้น

7. เทคนิคอุตสาหกรรมผลไม้ตัวอย่างในระดับหมู่บ้าน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่นในการขายสินค้า

8. บุคลากรในภาคการเกษตร และผู้ประกอบการผลไม้แปรรูป มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการตลาด สามารถวิเคราะห์และวางแผนการจำหน่ายได้อย่างทันสถานการณ์ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาสินค้าให้ได้มูลค่าสูงสุด

9. ผลไม้สดและผลไม้แปรรูปเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

10. เกษตรกรมีผลไม้สายพันธุ์ใหม่ที่ตลาดมีความต้องการ และทนต่อศัตรูพืช

11. เพิ่มโอกาสการส่งออกสู่ตลาดทั้งในและนอกประเทศ

12. ลดปัญหาสารพิษตกค้างในผลไม้ อันเนื่องมาจากการใช้ยาปราบศัตรูพืช

โครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ตัวอย่างในระดับหมู่บ้าน (Estate)

หลักการและเหตุผล

ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านดิน น้ำ ป่าไม้ เป็นต้น ดังนั้นอาชีพหลักของประชากรในภาคตะวันออกจึงเน้นไปทางด้าน การเกษตรเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการเพาะปลูกผลไม้ จังหวัดที่มีการปลูกผลไม้มากที่สุดในภาค ตะวันออก ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดตราด เป็นต้น ซึ่งผลไม้มากมายที่มีการ เพาะปลูกและนำรายได้จำนวนมากมาสู่ภาคตะวันออกได้แก่ ทุเรียน มังคุด เงาะ มะม่วง เป็นต้น ต่อมาการเพาะปลูกผลไม้ในภาคตะวันออกเริ่มมีวงจำกัดในการเพาะปลูกมากขึ้น เนื่องจากนโยบาย ของภาครัฐที่ต้องการจะส่งเสริมให้ภาคตะวันออกเป็นพื้นที่เป้าหมายของการพัฒนาอุตสาหกรรม ส่งออกเพื่อรองรับการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมในกรุงเทพมหานคร ดังนั้น “โครงการพัฒนา ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก” จึงได้วางพื้นที่เป้าหมายของการพัฒนาไว้ดังนี้ คือ (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2543)

1. จังหวัดชลบุรี จะเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าและการบริหารราชการ
2. แหลมฉบังจะเป็นเมืองท่าสมัยใหม่และเขตอุตสาหกรรมเบา รวมถึงอุตสาหกรรม

ส่งออก

3. พัทยาจะเป็นเมืองท่องเที่ยวและศูนย์พาณิชย์
4. สัตหีบจะเป็นท่าเรือและสนามบินของประเทศ
5. ระยองเป็นศูนย์กลางธุรกิจบริการและการศึกษาวิจัยเทคโนโลยี
6. มาบตาพุดจะเป็นอุตสาหกรรมหนักและท่าเทียบเรืออุตสาหกรรม
7. ฉะเชิงเทราเป็นเขตเกษตรกรรม

จากเป้าหมายของโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก จะมีก็แต่จังหวัด ฉะเชิงเทราเท่านั้นที่เป็นเขตเกษตรกรรม โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ที่เหลือจะเน้น ไปด้านอุตสาหกรรม มากกว่า ดังนั้นโรงงานอุตสาหกรรมภายใต้โครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกจึงได้เกิดขึ้น มากมาย ซึ่งล้วนแต่สร้างผลกระทบให้กับชุมชนและพื้นที่ทางการเกษตร เช่น ควันพิษ น้ำเสีย สภาพ ดินเสื่อมโทรม ฝุ่นละออง เป็นต้น

จากปัญหาดังกล่าวมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาของภาค ตะวันออก จึงได้เล็งเห็นความสำคัญ ของการสร้างและพัฒนานิคมอุตสาหกรรมผลไม้ขึ้น โดยมี การกำหนดพื้นที่ของนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ให้ชัดเจน ซึ่งควรมีระยะห่างจากนิคมอุตสาหกรรมทั่วไป เพื่อป้องกันการได้รับผลกระทบจากมลพิษต่าง ๆ โดยในระยะเริ่มดำเนินการจะมีการกำหนดพื้นที่ ตัวอย่างในการสร้างและพัฒนานิคมอุตสาหกรรมผลไม้ เพื่อใช้เป็นเขตการปลูกผลไม้ให้ได้คุณภาพ ในภูมิภาคต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิจัย สร้างและพัฒนานิคมอุตสาหกรรมผลไม้ตัวอย่างในระดับหมู่บ้าน (Estate)
2. เพื่อกำหนดพื้นที่การเพาะปลูกผลไม้ที่แน่นอนในรูปแบบของนิคมอุตสาหกรรม
3. เพื่อนำเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัยทางการเกษตรมาทดลองใช้กับนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ ตั้งแต่ขั้นตอนการเพาะปลูกผลไม้จนถึงเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว

เป้าหมาย

1. มีนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ในระดับหมู่บ้านให้เป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่น
2. มีพื้นที่การเพาะปลูกผลไม้ที่แน่นอนในรูปแบบของนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ซึ่งห่างจากพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมทั่วไป
3. มีเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัยทางการเกษตรมาทดลองใช้กับนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ ตั้งแต่ขั้นตอนการเพาะปลูกผลไม้จนถึงเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว

สถานที่ดำเนินการ

จังหวัดในภาคตะวันออกที่ปลูกผลไม้มากที่สุด ได้แก่ จันทบุรี ระยอง ตราด และ ฉะเชิงเทรา จังหวัดละหนึ่งหมู่บ้าน

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรและผู้ประกอบการในจังหวัดจันทบุรี ระยอง ตราด และฉะเชิงเทรา

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. สำนักงานเกษตรจังหวัด
2. กรมส่งเสริมการเกษตร
3. อุตสาหกรรมจังหวัด กระทรวงอุตสาหกรรม
4. สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิจกรรม/การดำเนินการ

1. การประชุมปรึกษาหารือเพื่อวางรูปแบบและเลือกพื้นที่ในการสร้างและพัฒนานิคมอุตสาหกรรมผลไม้ในภาคตะวันออก จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานเกษตรจังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร, อุตสาหกรรมจังหวัด กระทรวงอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นต้น
2. ประชาสัมพันธ์และทำประชาพิจารณ์กับเกษตรกรในพื้นที่ ที่ได้รับเลือกให้มีการสร้างและพัฒนานิคมอุตสาหกรรมผลไม้ เพื่อทราบถึงความต้องการของเกษตรกรอย่างแท้จริง

3. สร้างและพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานทางการเกษตรภายในนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ เช่น แหล่งน้ำ ดิน เป็นต้น

4. ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่การเกษตรในนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ โดยนำบุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ทางด้านการเกษตรตั้งแต่ขั้นตอนการเพาะปลูกผลไม้จนถึงกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อจะได้พัฒนานิคมอุตสาหกรรมนี้ให้ได้มาตรฐานและสามารถเป็นพื้นที่ตัวอย่างที่ให้ความรู้แก่เกษตรกรกลุ่มอื่น ๆ ต่อไป

ระยะเวลา

แผนการดำเนินงานระยะเวลาต่อเนื่อง 3 ปี ในช่วงปี 2549 – 2551

งบประมาณ

จังหวัดละ 3 ล้านบาท (4 จังหวัด) เป็นระยะเวลา 3 ปี รวม 36 ล้านบาท

การติดตามและประเมินผล

1. มีนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ตัวอย่างในระดับหมู่บ้านเกิดขึ้นอย่างน้อยจังหวัดละแห่ง
2. เกษตรกรมีพื้นที่เพาะปลูกผลไม้ที่ปราศจากปัญหาการรบกวนจากโรงงานอุตสาหกรรม
3. มีนิคมอุตสาหกรรมต้นแบบทางด้านผลไม้ เพื่อพัฒนาให้เป็นแบบอย่างแก่เกษตรกรที่สนใจต่อไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรสามารถเพิ่มยอดขายผลไม้สดและผลไม้แปรรูปเพิ่มสูงขึ้นทั้งด้านราคาและปริมาณ
2. เป็นแหล่งสร้างองค์ความรู้และพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยทางด้านการเกษตรในภาคตะวันออก
3. เกษตรกรมีพื้นที่และบริเวณทำการเกษตรที่แน่นอน ปราศจากการรบกวนทางมลภาวะของโรงงานอุตสาหกรรม
4. เกิดนิคมอุตสาหกรรมผลไม้ตัวอย่างระดับหมู่บ้าน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่นในการขายสินค้า